

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 11-12 iyul 2015-ci il Şənbə № 150 (6178) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər

Tovuzda dəhşətli qəza; bir ailənin 4 üzvü öldü

yazısı sah.14-də

Gündəm

Qarabağ məsələsi ATƏT-in yeni sənədində - nə dəyişdi?

Azay Quliyevin müəllifi olduğu sənədə Ermenistanı təmsil etmək istəyir. ATƏT PA-nın yekun bəyənnamesi vasitəcilişin Bakıya sızmak istədiyi öz müəddədərəfəni təyin etmə prinsiplindən həmşəlik imtina imkanı yaradır, ermənilər narahatdır...

yazısı sah.13-də

Mərkəzi Bank qərar verdi: faizlər azaldıldı

yazısı sah.12-də

ASAN Xidmətdən qovulan müavin haqda daha bir xəbər

yazısı sah.4-də

Seçkilərə aylar qaldı - sükut nə zaman pozulacaq?

yazısı sah.6-da

"Yunanistan Bakının başqa bir planını da pozmaq istəyir"

yazısı sah.8-də

Nardaranda Beynəlxalq Quds Günü aksiyası - İsrail və Ermənistən bayraqları ayaqlar altında

yazısı sah.3-də

Ekspertdən "İsgəndər" raketləri ilə bağlı həyəcanlı xəbərdarlıq

yazısı sah.11-də

"Kredit borcuna görə intihar ciddi siqnaldır"

yazısı sah.10-da

Şeyx prezidentə Ramazan əfvi üçün müraciət edəcəkmi?

yazısı sah.12-də

Ramazan ayının 24-cü günü

İftar 21.29. imsinq (azan) 4.52 (QMI)

24-cü günün duası: "İlahi, bu gün Səndən, Səni razı salan əməlliəti istəyirəm və Səni qəzəbə getirən əməlliərdən Sənə pənah aparıram. Səndən istəyirəm ki, belə bir gündə məni, Sənə itaət etməye və günah etməməyə müvəffəq edəsən. Ey, hacəti olanlara səxavət və kərəm edən Allah!"

İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağıtsla".

ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

"Milyarderlər ittifaqı"ndan sonra sıra onlara çatdı

RUSİYA BAKIDAKI MİLLİ ŞURANI DA MÖHÜRLƏYİR - ÖZƏL

2013-cü il seçkilərindən bəri rəsmi Bakı ilə Kreml arasında dəyişən çox şeylər var və indi şahmat taxtasında Abbas Abbasova həttə piyada xanasında da yer yoxdur; Rusiya "Milyarderlər ittifaqı"nın uzantısı olan Milli Şuranın da fəaliyətinin bitməsini istəyir...

yazısı sah.9-da

Azərbaycan ÜZÜNÜ ASİYAYA CEVİRİR - GÖZLƏNİLƏN GELİŞMƏ

Ölkəmizin Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatında müşahidəçi statusu alması xarici siyasi oriyentasiyasında ciddi dəyişiklik demək olacaq; Qərblə münasibətlərin indiki gərgin vaxtında Rusiya və Çinin yanında yer almaq cəhdini nəyə hesablanıb?

yazısı sah.10-da

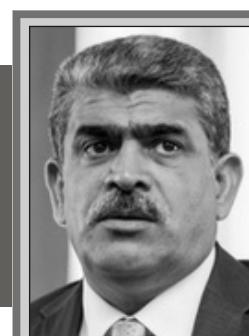
Arif Əsgərovun gözətcisi də cangudənlə gəzir

yazısı sah.4-də

Şakir Abbasov: "AXCP rəhbərləri küçələrdə şəhid ailələrindən pul alırdılar"

yazısı sah.5-də

“Ölkədə yeni siyasi müxalifət ortaya çıxmalıdır”

yazısı sah.5-də

Daxili İşlər Nazirliyində kollegiya icası keçirilib

Daxili İşlər Nazirliyində (DİN) 2015-ci ilin birinci yarısında cinayətkarlılaş mübarizə, içtimai qaydanın qorunması və içtimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi üzrə fəaliyyətin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş geniş kollegiya icası keçirilib.

DİN-in mətbuat xidmətindən verilən məlumatə görə, icası açan daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubov bildirib ki, cari ilin birinci yarısında ölkəmizin içtimai-siyasi heyati əlamətdar hadisələrlə zəngin olub. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikada davam edən quruculuq işlərinin başlıca təminatlarından olan sabitlik etibarı qorunaraq daha da möhkəmləndirilib. Şəxsi heyətin dövlətə, anda sədəqəti və fədakar xidməti möhtərem dövlət başçımız tərəfindən növbəti dəfə yüksək qiymətləndirilib.

Azərbaycan Polisinin peşə bayramı ərəfəsində onun imzaladığı növbəti serəncamlarla 41 əməkdəş dövlət mükafatları ilə təltif edilib, 3 rəhbər vəzifeli şəxs isə ali xüsusi rütbelərə layiq görürlər. Bütün bunlar polis orqanlarının fəaliyyətinə verilən yüksək qiymətin, göstərilən ali diqqət və qayğının növbəti əyani təzahüründür.

Ötən ay ölkəmizdə ilk Avropa Oyunlarının keçirildiyini xatırladan nazir prezidentin siyasi iradəsi, qətiyyəti və gərgin əməyi, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın çox böyük təşkilatlıq bacarığı və xidmətləri sayesində respublikamızın, onun bütün dövlət strukturlarının və vətəndaş cəmiyyətinin üzərində düşən tarixi məsuliyyətin öhdəsində yüksək səviyyədə gəldiyini məmənluqla deyib.

Diger hüquq-mühafizə qurumları, güclü strukturları ile birlikdə daxili işlər orqanlarının Oyunlar zamanı asayışın qorunması, təhlükəsizliyin tamın edilməsi üzrə müümən vəzifələri de laviqince yerine yetirdiyini vurğulayan daxili işlər naziri fərqliənən yüzlərə əməkdaş və herbi gulluq barəsində müxtəlif həvəsəndirmə tədbirinin tətbiq olunduğunu diqqətə çatdırıb, nümunəvi xidmətə, yüksək peşəkarlığa, vətənpərvərliyə və fədakarlığa görə bütün şəxsi heyətə minnədarlığı bildirib.

Hesabat dövründə cinayətkarlığın dinamikasında və strukturunda müşahidə olunan müsbət təməyüllərin davam etdiyi, kriminoğan durumun nezaretdə saxlanıldıq da qeyd olunub.

Daha sonra nazir müavini, polis general-leytenantı Vilayət Eyyazov cinayətkarlıqla mübarizə və içtimai təhlükəsizliyin təminində eldə olunan nəticələrə bağlı geniş məruzə edib.

İkinci qrup əlil olan dənizçi kömək istəyir

Üzün müddət gəmide baş mexanik vezifəsində işləyən Fərecullayev Əziz Qafar oğlu redaksiyamıza şikayət ərizəsi ilə müraciət edib. Hazırkı ikinci qrup əlil olan Ə.Fərcullayev əlaqədə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətindən heç bir kompensasiya ala bilmədiyini bildirib.

"1993-cü ildə gəmidə ikinci və baş mexanik vəzifələrində işləmişəm. 2002-ci ildə şəker xəstəliyinə tutuldum. Buna baxmayaraq, işimi davam etdirirdim. Lakin xəstəlik getdikcə siddətləndirdi və onun fəsadları üzündən 2008-ci ildə ayaq barmaqlarım amputasiya edildi. Hazırkı ikinci qrup əliləm.

Ayığında əməliyyat Mərkəzi Dənizçilər Xəstəxanasında baş tutmuşdu. Həm əməliyyat zamanı həm də əməliyyatdan sonrakı müddətə müalicəmələ bağlı xərcləri özüm qarşılıqlı oldum. "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti bu məsələdə mənə heç bir köməkli göstərmədi. Halbuki şirkət mənə hətta ev vərəcəkləri barede vədlər vermişdi. Vəziyyətimlə əlaqədar olaraq pensiya çıxmışam. Aldığım pensiya pulum isə müalicəmə qarşılığım. Getdikcə yerimə qabiliyyətimi itirirəm. Hər keçən gün dəha çox müalicə almalyam. Buna isə maddi imkanım çatır. Uzun müddət çalışırdığım "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" şirkətdən istəyim budur ki, vəziyyətim ilə bağlı mənə köməkli göstərsin".

□ Xalidə GƏRAY

"Elm" tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- ➔ Ali məktəblər xarici dillər
- ➔ kompyuter kursları
- ➔ Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- ➔ 1.C. mühəsibat - anbar - bank işi
- ➔ Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- ➔ Sürəcülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel/Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050) 203-55-44

Ünvan: 2. «İnsaatçılar» metrosu 60 metr. «Iran» klinikasının yanına

Tel/Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

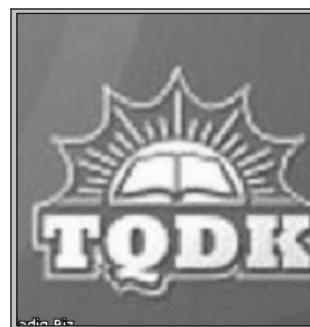
"Kompromis kimi yalnız Azərbaycanın tərkibində Dağılıq Qarabağın statusu məsələsini müzakirə edə bilərik"

"Dağılıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı danışçılar davam etdirilir". APA-nın məlumatına görə, bu sözləri xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov deyib. Nazirin sözlərinə görə, Azərbaycanın münaqişənin həlli ilə bağlı mövqeyi bəlliidir:

"Biz kompromis kimi yalnız Azərbaycanın tərkibində Dağılıq Qarabağın statusu məsələsini müzakirə edə bilərik. Azərbaycanın mövqeyi çox konstruktivdir. O baxımdan ki, bütün ordu kənarda qalsın, insanlar geri qayıtsın, yollar açılsın və biz bütün əlaqələri bərpə edek. Bütün yolların, kommunikasiyaların açılması imkan verəcək ki, regionda addim-addim, normal şəkildə

əlaqələrimizi quraq. Hami bilir ki, də addimlar atır. Qalır Ermənistanlılar bunun esasında aparıtanın da bunu qəbul etməsi... Gec-tez bu da olacaq. Mən heç Azərbaycan tərəfi bu istiqamət-

Abituriyentlərin nəzərinə...

Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası (TQDK) iyulun 14-də IV ixtisas gruplarının abituriyentləri (cari ilin məzunları) üçün qəbul imtahanı keçirəcək. ANSPRESS-in komissiyanın mütbuat xidmətinə istinadən verdiyi məlumatə görə, imtahanın republikanın 11 şəhərində - Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şəki, Ağcabədi, Göygəç, Şirvan, Lənkəran və Xaçmaz şəhərlərində ümumilikdə 47 binada aparılacaq. Bütün binalarda eyni vaxtda - saat 11:00-da başlanacaq imtahan 3 saat davam edəcək.

İmtahan gedisi işiqlandırmaq üçün 60-dək KIV nümayəndəsi TQDK-da akreditasiyadan keçib. Bu imtahanda iştirak etmək üçün ərize vermİŞ abituriyentlər iyulun 7-dən etibarən TQDK-nın internet saytına daxil olaraq "İmtahana buraxılış vərəqəsi"ni çap edirlər. Buraxılış vərəqəsi ilə yanaşı onlara "Yadداş kitabçası"ndan çıxarış da təqdim olunur. Burada abituriyentlər imtahan prosesi ilə bağlı vacib tövsiyələr, onların əməl etməli olduğu qaydalar və digər zəruri məlumatlar çatdırılır.

Abituriyentlər imtahana özləri ilə 2 sənəd gətirməlidirlər:

- şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin əslidə;
- "İmtahana buraxılış vərəqəsi".

Göstərilən sənədlərdən biri olmalıdır və ya sənədlər arasında uyğunluq olmalıdır. Abituriyent imtahanı buraxılmayacaq. İmtahan binasına giriş zamanı üzərində mobil telefon, konspekt və digər yardımçı vasitələr aşkar olunan abituriyentlər barede akt tərtib olunacaq və imtahan binasına buraxılmayaçaqlar.

Romada Azərbaycana dair yazı müsabiqəsi yekunlaşdı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında AQHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının dəstəyi ilə İtaliyanın "Epoke" təşkilatı tərəfindən həyata keçirilən layihə çərçivəsində tələbələr arasında elan olunan möqale müsabiqəsinin nəticələri ilə bağlı Romada yekun tədbir keçiriləcək.

Toplantıda Azərbaycanın İtaliyadakı səfəri Vaqif Sadıqov, Azərbaycan-İtalya parlamentlerarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Azər Kərimli, İtaliyanın Venesiya və Kataniya Universitetlərinin professor-müellim heyəti, İtaliya-Azərbaycan cəmiyyətinin rəhbəri xanım Paola Kasagrande, Roma şəhər meriyanın turizm və beynəlxalq əlaqələr sektoru üzrə məsul şəxsləri cənab Paolo Gintarelli və xanım Simonetta Dominici, İtaliya Coğrafiya Cəmiyyətinin nümayəndəleri, ümumilikdə 100-ə yaxın şəxs iştirak edib.

Tədbirdə Azərbaycanın mədəniyyəti, iqtisadiyyatı, turizm potensialı, müasir inkişafı barede məruzələr dinlənilib. Çıxışçılar Azərbaycan-İtalya münasibətlərinə toxunaraq iki dövlət arasında əlaqələrin uğurlu inkişafından və əməkdaşlığın perespektivlərindən bəhs ediblər. Roma şəhər administrasiyasının rəsmiləri qeyd ediblər ki, bu cür tədbirlərin keçirilməsi İtaliya-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafına müsbət töhfələr verir.

"Epoke" təşkilatının rəhbəri cənab Karlo Frappi iştirakçılara layihə çərçivəsində Azərbaycan haqqında elan edilən yazı müsabiqəsi barede ətraflı məlumat verib. İtaliyanın 10 məşhur universitetinin tələbələri arasında təşkil olunan müsabiqə gənclər tərəfindən maraqla qarşılığın olur. Müsabiqəyə təqdim olan yazılarından 3-nün müəllifi mükafla layiq görürlər. Qalıbler belə bir müsabiqənin keçirilməsini dəstəklədiyinə görə Azərbaycan dövlətinə təşəkkürlərini bildiriblər.

Qeyd edək ki, adıçəkilən toplantı ilə bağlı İtaliyanın "L'Opinione" informasiya portalında məlumat yerləşdirilib.

Xalid Bağırov Vəkillər Kollegiyasından çıxarıldı

Nizami Rayon Məhkəməsində vəkil Xalid Bağırovun Vəkillər Kollegiyasından xaric olunması barede kollegiyanın verdiyi iddia üzrə qərar verilib. Bu barede APA-ya məlumat veren X. Bağırov bildirib ki, məhkəmə onun kollegiyadan xaric olunması barede qərar qəbul edib.

X. Bağırov bildirib ki, bir müddət əvvəl Vəkillər Kollegiyası onun kollegiyadan xaric olunması barede təqdimatla məhkəməyə müraciət edib.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyətinin qərarı ilə X. Bağırovun vəkiliyyəti təqdimatlı xitam verilib.

X. Bağırovla bağlı Şəki Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi Mirbahəddin Hüseynov Vəkillər Kollegiyasına müraciət edib. O, Şəki Apelyasiya Məhkəməsində Tofiq Yaqublu və digərlərinin məhkəməsi keçirilən zaman X. Bağırovun dövlətçilik əleyhinə çıxışlar etdiyini bildirib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
 Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet ve jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitablardan daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmek üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrleri regiona gəlir

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrleri Ceyms Uorlik (ABŞ), Pyer Andrye (Fransa) və İqor Popov (Rusiya) iyul 20-21-də regionda səfərdə olacaqlar. Bu barede journalistlərə Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov bildirib.

Nazir qeyd edib ki, həmsədrler iyulun 20-də Yerevanda, iyulun 21-də Bakıda olacaqlar.

Səfərdə məqsəd Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin növbəti görüşünün təsəkilidir.

"WizzAir" in Bakıya reysləri bərpa ediləcək

Məcaristənin "WizzAir" aviaşirkəti Budapeş-Ba-ki-Budapeş marşrutu üzrə reysləri tezliklə bərpa edəcək.

«Trend»in məlumatına əsasən, bunu jurnalistlərə mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev deyib.

Onun sözlərinə görə, bu istiqamətdə proses gedir: "Aviaşirkətin reysləri tezliklə bərpa ediləcək. Bundan başqa, "Qatar Airways" şirkəti Azərbaycana reyslər həyata keçirir, "Fly Emirates" şirkəti ilə müqavilə imzalanıb, o, Bəθ-yə uçuşlar həyata keçirəcək".

ABŞ separatçı Dağılıq Qarabağ rejiminə pul ayırmayıb

AŞ Senati tərəfindən Dağılıq Qarabağın separatçı rejiminə məaliyyə yaradımı ayrılmışdır.

Virtualaz.org-un məlumatına görə, bunu jurnalistlərə xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov deyib.

O qeyd edib: "Orada yardım "victims to Nagorno Karabagh conflict" adı ilə ayrılib. Yəni kim mənaqışının qurbanı olubsa, hamisə yardım olunacaq. Yəni yardım azərbaycanlılara da verilecək. Ona görə də uydurma xəbərə inanmayın. Yardımın yalnız ermənilərə verilməsi başdan-ayağa yalandır. O sən

**Yazarımız
Tofiq
Yaqqublu
Azadlıq!**

İyulun 10-da Nardaranda Quds Gününe həsr olunan aksiyaya keçirilib. Bu barədə aksiyam müşahidə edən musavat.com-un müxbiri xəbər verib. Aksiya saat 18:00-da İmam Hüseyn meydənində başlayıb. Təşkilatçılar verdikləri bilgiyə görə, aksiyanın keçirilməsində məqsəd Beynəlxalq Quds Gündənə Fələstin xalqına dəstək olmaqdır.

Qeyd edək ki, iyulun 10-da həmçinin Azərbaycan İslam Partiyasının 50-ye yaxın üzvü İsrail səfirləyi qarşısında aksiya keçirib. İsrail əleyhinə şuralar səsləndirən aksiya iştirakçılara polis müdaxilə edib. Partiyanın (AİP) sədr əvəzi Elçin Manafov, sədrin müavinləri Akif Heydəli və Vüqar İbayev saxlanılıb.

Nardarandakı aksiya başlamazdan önce ABŞ, İsrail, Ermənistan bayraqları ayaqlar

altına sərilib. Aksiyada İsrail, ABŞ, İŞİD əleyhinə şuralar səsləndirilib... Aksiyada "Məhv olsun İsrail!", "Mən fələstinliyəm!", "İsrailə ölüm olsun!", "Qarabağ İslam torpağıdır!", "Qudsə azadlıq!" kimi şüurlar səsləndirilib. Aksiyada çıxış edən kənd aşıqqalları İsrail rejimine qarşı Fələstin xalqına dəstək olduqlarını bəyan ediblər. "Qarabağa azadlıq!" şüarı da səsləndirilən aksiyada ABŞ və İsrailə lənət şü-

İran "altılıq"la fikir ayrılığının əsas səbəbini açıkladı

Eğer Qərb İranla onun atom programı ilə bağlı anlaşma imzalanmaq isteyirse, o zaman o, imzalanma günü silah emarəqosu da daxil, bütün sanksiyaları aradan qaldırmalıdır.

Musavat.com-un xarici qaynağı istinadən verdiyi xəbərə görə, bu barədə İranın xarici işlər nazirinin müavini, "altılıq"la danışqlarda nümayəndə heyətinin başçısı Abbas Arakçi bildirilir.

"Hərgah, silah satışına qoyulmuş qadağa öz-özlüyünde Tehran üçün elə ciddi məhdudiyyət deyil, ancaq İranın anlaşma üçün bütün sanksiyalar götürülməlidir" - deyib Arakçi.

İran XİN başçısı müavininin sözlerine görə, hələ ki 10 mübahisəli məsələdən 7-ni razılaşdırmaq mümkün olmayıb. Onlardan da yalnız iki və ya üç fundamental vacib məsələlərdir. Yerə qalanlar - ikinci dərəcəli, "texniki xarakterlidir".

Ümumilikdə tərəflər əsas anlaşma sənədi və əlavə 5 protokolun metniin təxminən 96%-i haqda razılığa gəliblər.

Günün içindən

ÜSAVAT
N 150 (6178) 11 iyul 2015

Nardaranda Beynəlxalq Quds Günü aksiyası

Quds Günü aksiyası

İsrail və Ermənistan bayraqları ayaqlar altında

arları səsləndirilib. Aksiyada keçirildiyi meydanda heç bir Hacı Hacıağa Nuri, Hacı Atamalı - kəndin axundu, Hacı Noxbala - kəndin axundu, Nardaran Aşıqqallar Şurasının sədrı Kərbələyi Natiq Kərimov çıxış ediblər. Aksiyanın

keçirildiyi meydanda heç bir polis əməkdaşı olmayıb.

Kərbələyi Natiq Kərimov

çıkışı zamanı deyib: "Biz hökumət müraciət edirik ki,

hebsədə olan dindarlar və siyasi məbuslar azadlıq buraxıl-

sin. Biz Azərbaycan bayrağı altında birləşmişik. Müsəlmanlara hörmət etmək lazımdır. Çünkü bizlər bu dövləti sevirik, onu biz qoruyacaqıq. Bu gün İsrail səfirləyi qarşısında aksiya keçirən İslam Partiyası

nın 72 üzvü saxlanılıb. Onların 4-ü xanımdır. Bir az olar azadlıq buraxılıblar".

Aksiyanın sonunda ABŞ, İsrail, Böyük Britaniya, Ermənistan dövlətlərinin bayraqları yandırılıb.

Əli Kərimli müavininin istefasına niyə susur...

Əbülfəz Qurbanlının qəfil istefası ətrafindakı müəmmalar davam edir; partiya rəhbərliyi məsələni ört-basdır etmək istəyir

AXCP sədrinin müavini Əbülfəz Qurbanlı qəfil istefasını etmək istəyir: "Əbülfəz Qurbanlının istefasını çox böyük təəssüf hissi ilə qarşılıyınq. AXCP olaraq onun partiyadakı fealiyyəti ni yüksək qiymətləndirib, bundan sonraq fealiyyətində də uğurlar arzu edirik. Əbülfəz bəyin istefası onun şəxsi qərarıdır və biz bu qərara hörmətlə yanaşırıq. Hər zaman şəxslərin siyasi mövqeyinə, düşüncəsinə ehtiramla yanaşmağa üstünlük verən AXCP siyasi prinsiplərə və mövqelərinə sadıq qalan insanların öz fealiyyətlərini siyasi partiyalarda və ya ondan kənar da qurmalarından asılı olmayıraq, onlara tolerant, siyasi mədəniyyət və hörmət çərçivəsində yanaşmağın tərəfdarıdır.

Təsadüfi deyil ki, istefadan keçen bu müddət ərzində Əli Kərimli bir dəfə də olsun, müavininin gedisi ilə bağlı açıqlama verməyib. Halbuki bir quruma rəhbərlik edən şəxs hər şəxə cavabdehdir. Amma izahat verməli olan Ə.Kərimlinin susquluğu müəmmalari artırır. İndiye qədər AXCP rəhbərliyindən yalnız Fuad Qəhrəmanlı istefə ilə bağlı mövqeyini facebookda yazdığını statusla bildirib.

Ona görə də bu məsələ ətrafında yersiz müzakirə və uyğun olmayan polemikalar açılmasının məqsədəyən hesab etmir və hər kəsi bu mövzu ətrafında müzakirələri dayandırmağa çağırırıq".

Göründüyü kimi, AXCP rəhbərliyi istefə məsələsinin üstünnü örtməyə çalışır. O zaman buradan bir sual meydana çıxar. İstefadan önceki günlərə qədər partiyanın mövqelərindən çıxış edən, fəal məbarizədən danişan, son mitinqdə aparıcı olan bir funksionerin qəfil istefasına səbəb nə ola bilər? Cəmiyyəti maraqlandıran bir məsələnin üstündən ne üçün demokratik ənənələrdən danişan bir qurum yan keçir?

Xalqa deyəcək sözümüz qalıbsa...

Azər RƏSİDOĞLU

Qarışdan parlament seçkiləri gəlir. Lakin cəmiyyət bir durğunluq içindədir. Siyasi qüvvələr və cəmiyyət üçün sanki seçkilərin heç bir dəxli yoxdur. Bunu anlayışla qarşılımaq da mümkündür. Azərbaycanda indiya qədər keçirilən seçkilərin demək olar ki, heç biri şəffaf və demokratik kimi səciyyələndirilməyib. Bu amil insanların seçkilərə inamını tam sarsıdıcı. Hər dəfə seçkilərdən sonra qısa müddəti etiraz aksiyaları keçirilib. Lakin bunun da qarşısı alınıb.

Vətəndaşların seçkilərə marağını artırmaq üçün yalnız bir yol qalır - demokratik seçkilərin keçirilməsinə nail olmaq. Lakin Azərbaycan reallığında seçkilər formal xarakter daşıyır və odur ki, səsvermə gününə qədər prosesin taleyi həll olunmuş olur. Bu baxımdan, seçkilərin güclü müşahidə altında keçirilməsi son dərəcə mühümdür. Hətta belə fikirlər də səslənməkdədir ki, Azərbaycanda qarşılıqlı etimad o dərəcədə sarsılıb ki, demokratik bir tərkibdə formalasdırılan MSK da artıq qarşılıqlı inam doğurmayaq. Odur ki, vəziyyətdən çıxış yolu kimi Azərbaycanda seçkilərin BMT-nin və yaxud digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların nəzarəti altında keçirilməsi fikirləri də irəli sürürlür. Yaranmış vəziyyətdə kompromis kimi, beynəlxalq təşkilatların seçkilərin bir neçə qat müşahidə altında keçirilməsi ən məqbul variant görünür.

Lakin son xəberlər daha bədbin proqnozlara əsas verir. Belə ki, nüfuzlu Qərb təşkilatlarının Azərbaycanda payızda keçiriləcək parlament seçkisini izləməyə müşahidəçi göndərməyəcəyi barədə məlumatlar öz təsdiqini tapmaqdadır.

Xatırladaq ki, 2005, 2008 və 2010-cu illərdə Azərbaycanda seçkiləri Avropa Parlamenti izləyib.

Detallara getməsək, kənardan görünən budur ki, Qərb növbəti dəfə Azərbaycandakı seçkiləri qurban verə bilər. Beynəlxalq müşahidəçilər olmadan keçirilən seçkilər o anlama gələ bilər ki, qarşidan gələn seçkilər azad və ədalətli olmayıcaq. Bir sözə, bu dəfə də seçkide eyni aqibətin yaşana bilməsi təhlükəsi var. Maraqlı situasiya yaranır. Beynəlxalq təşkilatlar seçki ni taleyin hökmüne buraxmaq istəyirlər.

Vətəndaş cəmiyyətinin ən müxtəlif simaları Avropanın ən müxtəlif ünvanlarına üz tutur, nəyisə dəyişməyi arzulayırlar. Rusiya, ABŞ, İran Azərbaycanla bağlı öz oyununu oynamaqda davam edir. Bir sözə, Azərbaycan xalqının özündən başqa hamı ölkənin taleyinin necə həll ediləcəyini düşünür. Hamı qapı-qapı gəzir, dəstək axtarır. Qapısı döyülməyən tək ünvan xalqın ünvanıdır. Bu gün Azərbaycan əyalətləri əzab içinde qırılır. Xalqın ümid bəslədiyi prezidentliyə namizədlər isə Avropada təmaslar qurur, hamının dəstəyini qazanmağa cəhd göstərir, yalnız xalqın nə düşündüyü anlamaq istəmir. Xalq liderini, namizədini öz yanda görmək isteyir. Digər tərəfdən, anlamaq lazımdır ki, cəmiyyətin feallığı artmasa, xalqın protestlərə başlaması yolları tapılmasa, kənar amiller heç bir müsbət nəticə verməyəcək. Ölkənin növbəti dəfə "qaz diplomatiyası"na qurban olmaması üçün yeganə yol xalqın feallığının artırılmasından keçir.

Əgər cəmiyyət dəyişiklik arzusunu daha fədakarlıqla nümayiş etdirə bilse, beynəlxalq dəstək de xalqın yanında olacaq. Müxalifət məhz bu amili nəzərə almışdır. Əks təqdirdə, hansıa qüdrətli bir ölkənin qüdrətli rəhbərinin bir kələməsi seçkinin taleyini həll edə bilər.

Nə Qərb, nə Şərq, nə Rusiya, nə İran Azərbaycanın vəziyyətinin müsbətə doğru dəyişməsində bizim özümüz qədər maraqlı ola bilməz. Bu baxımdan, xalqın içində getməyin zamanı çoxdan çatıb. Əgər xalqa deyəcək sözümüz qalıbsa...

Bu ilin fevralında nəqliyyat naziri Ziya Məmmədova müavini təyin olunan Arif Əsgərovun yaşam tərzi haqqda redaksiyamızda maraqlı məlumatlar daxil olub. Bildirilir ki, A.Əsgərov nazir müavini təyin olundan sonra cəngüdənlərinin sayını artırıb. Onun Londonda yaşayan oğlu Azər Əsgərovdan tutmuş Bakıda yaşayan yaxınlarının hər biri cəngüdənle gəzir.

Hətta onun mülklərində qaroval çəkənlər də cəngüdənlər ayrılib. A.Əsgərovun bu hansi səbəbdən etdiyi bilinmir. Belə ehtimallar var ki, A.Əsgərov nazir müavini təyin olunduqdan sonra ona və yaxınlarına qarşı xoşagelmeyən addımlar atılacağından ehtiyat edir. Görünür, bunun üçün A.Əsgərovun ciddi əsasları var.

Arif Nəriman oğlu Əsgərov 1961-ci il yanvarın 1-də Tovuz rayonunun Qovlar qəsəbəsində anadan olub. 1982-ci ildə Moskva Dəmir Yolu Nəqliyyatı Mühəndisləri İnstitutunun "Dəmir yolunun iqtisadiyyatı və idare edilməsi" ixtisasını bitirib. 1982-1989-cu illərdə Azərbaycan dəmir yolu Bakı maliyyə şöbəsinin müfettişi, 1989-1993-cü illərdə yolu

Arif Əsgərovun gözətgisi də 3-4 cəngüdənle gəzir

Nəqliyyat nazirinin müavini bütün yaxınlarına mühafizəçi təyin edib

Arif Əsgərov

mühəsibat və maliyyə xidməti rəisinin müavini işləyib. 2009-cu ildən isə "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsinə təyin edilib.

Avtobiografiyasından göründüyü kimi, A.Əsgərov hə-

yatı boyu bizneslə məşğul olmuşdur, daim bütçədən əmək haqqı alıb. Amma saysız-he-sabsız mal-mülkə sahibdir. Arif Əsgərovun Novxanıda hər birinin dəyəri bir neçə milyon dollarla ölçülən 3 bağ evi, "Vorovski"də 4 villası, şəhərin mərkəzində yeni tikilmiş binalarda 6 evi, Londonda, İstanbulda mülkləri, Azərbaycanın müxtəlif rayonlarında rezidensiyaları var. Amma bu hələ Arif Əsgərovun mülklərinin, sərvətinin tam siyahısı deyil. Və təbii ki, bu qədər varidat qanuni şəkildə qazanılan pulların hesabına alınmayıb. Belə görünür ki, nazir müavini həmin varidatın varlığından bir çox maraqlı dairələrin xəbərdar olduğunu bilir. Qorxusu da buradandır.

Görünür, yaxınlarının və özü-nün həyatından hansıa narahatlıqları onu çoxsaylı cəngüdənləri işe götürməyə sövg edib.

Burada maraqlı bir məqam var - görəsən, həmin saysız cəngüdənləre nazir müavini aylıq bir neçə min manat hərədan alıb.

A.Əsgərov hələ ASC sədri olanda adı dəfələrlə korupsiyada hallanıb. Sonuncu dəfə onun adı 48 milyon manatın mənimşənilməsi işində keçib. Həmin vaxt A.Əsgərovun yaxın qohumu hebs olunaraq istintaqa cəlb edilmişədi. Sonradan isə bu faktın üstü ort-basdır olundu. Beləcə, 48 milyon manat mənimşənildi. A.Əsgərov isə nazir müavini oldu... □ E.HÜSEYNOV

ASAN Xidmətdən qovulan müavin haqda daha bir xəbər

Rəşad Abbasov məhkəmə sədrinin oğlu imiş

Rəşad Abbasov

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə vəzifəsindən azad olunan ASAN Xidmət sədrinin birinci müavini Rəşad Abbasovun Şəmkirin keçmiş icra başçısı, sonradan kənd təsərrüfatı nazirinin müavini olmuş Aslan Aslanovla qohumluq əlaqələrinin olduğunu yazmışdır. Yazı çapa gedəndən sonra R. Abbasovun Sabunçu Rayon Məhkəməsinin sədri İlqar Abbasovun oğlu olması haqqda məlumat almışdır.

Qeyd edək ki, R. Abbasov bu ilin iyununa qədər tutduğu vəzifəyə 2012-ci il sentyabrın 7-də təyin olunmuşdu. Onun bu postdan daha yüksək vəzifələrə göndərilecəyi gözlənilən idi. Lakin qəfil vətəndaş məmənnuluğunu təmin edilməsinə xidmət edən bu qurumdan - ASAN Xidmətdən kiminse prezidentin sərəncamı ilə vəzifəsindən azad olunması ilk dəfə baş verdi. Bunun səbəbi açıqlanmasa da, bugündən redaksiyamızda daxil olan məlumatda sədr müavininin idən çıxarılmasının bəzi detalları haqda bilgi vardi. Belə məlum olurdu ki, R. Abbasovun tutduğu vəzifədən azad edilən Aslan Aslanovla əlaqəlidir. R. Abbasovun namizədliyinin irəli sürülməsində A. Aslanovun rolunun olması haqda da məlumat var.

2013-cü ildə tutduğu vəzifədən çıxarıldan sonra özü-nün və aile üzvlərinin adına olan əmlakları digər şəxslərin adına rəsmiləşdirməkdə yardım göstərib... □ E.HÜSEYNOV

Ramin Hacılıdan Ukraynada kurs təklifi

Azərbaycan Avropa Hərəkatının prezidenti Ramin Hacılı Asosial şəbəkədə maraqlı bir elan paylaşıb. "Ukraynada 1 aylıq yay düşərgəsi" adlanan elanda 18-35 yaşlı gənclər sözügedən ölkədə beynəlxalq düşərgəyə dəvət edib. "Yeni Müsavat" açıqlamasında R. Hacılı düşərgə ilə bağlı detallı bilgi verib. Deyib ki, səhəbət Ukraynanın Odessa və Lvov şəhərlərində hər biri 2 həftə olmaqla bir aylıq beynəlxalq düşərgədən gedir: "1-30 avqust tarixləri arası Yay Düşərgəsinə qatılmaq istəyənlər 18 iyuladək müraciət etməlidirlər. Düşərgə müddətində yaşayışın, gün ərzində 3 dəfə yeməyin, xüsusi gəzintilərin, partyların xərclərini təşkilatçılar qarşılıyor. Düşərgənin sonunda iştirakçılar sertifikatla təmin ediləcəklər".

Düşərgənin məsəfləri də iştirakçının öz boynunadır. Arzu edən şəxs qeydiyyat xərcini (500 AZN) və şəxsi yol xərcini (300 AZN) ödəməlidir. İştirak üçünsə xərçi pasport və ingilis dilini orta səviyyəde bilmək tələb olunur.

R. Hacılı dedi ki, təlimlər liderlik, şəbəkələşmə sahəsindər və orada 60 ölkədən nümayəndə iştirak edəcək. Tədbirin təşkilatçısı Avropa Könüllülər Birliyidir. □ SEVİNC

Ramin Hacılı

Azad Demokratlar Partiyasının (AzDP) sədri Sülhəddin Əkbər musavat.com-un suallarını cavablandırıb.

- AzDP parlament seçkilərinə necə hazırlaşır? Ümumiyyətlə, hazırlaşırı?

- Çok təessüf ki, ölkədə yaranmış seçkiqabağı vəziyyət normal deyil və bu, bizim işimizi çox zorlaşdırır. Heç buna seçkiqabağı mühit demek mümkün deyil. Seçkiyə ilin evvelində ciddi şəkildə hazırlanırdı. Amma ölkədə seçki ab-havasının olmaması, hakimiyyətin seçki islahatına, demokratik islahatlara yaxın durmaması, belə bir niyyəti nümayiş etdirməməsi hazırlıqlarımızı yarımqıq qoyub. Baxmayaraq ki, bir qrup müxalifət partiyası ilə də dialoq başlamışdı, bu da cəmiyyətdə müəyyən ümidi yaratmışdı. Amma seçkiyə çox az bir zaman qalmışına baxmayaraq, bu görüşlərdə belə seçki məsəlesi, seçki islahatı müzakirə edilmədi. AzDP yeni yaranan bir partiya kimi seçkiyə ciddi şəkildə hazırlanırdı. Buhazırlıqlara iki ciddi zərbe oldu. Bir tərəfdən, hakimiyyət partiyamızı rəsmi dövlət qeydiyyatına almadı. Artıq AzDP-nin yaradılmasının bir ili tamam olub. Hələ hakimiyyət AzDP-ni qeydə almaq niyyətində deyil, belə bir niyyəti görmürük. Baxmayaraq ki, hakimiyyət Azərbaycan müxalifəti ilə dialoqa getmək və seçki keçirmək isteyir. İkincisi də ölkədə seçki ab-havası yoxdur. Yəni illərdir müxalifət bir yana, ATƏT-in seçki ilə bağlı çoxsaylı tövsiyələri var. Bu tövsiyelərdən heç biri yerinə yetirilməyib. Ölkədə demokratiya və azadlıq sahəsində vəziyyət getdikcə pisləşir. Bu da işimizi çətinləşdirir. Üzvlərimizi seçkidə iştirak etməyə, namizədləyini irəli sürməyə həvəsləndirmək çətinləşir. Mən bunu bir neçə gün əvvəl "Azadlıq-2015" seçki blokunun toplantısında da demisəm, öz narahatlığını həmkarlarına çatdırırmışam. Belə davam edərsə, çox çətin olacaq.

- Yəni sizin partiya boykot qərarı vera bilərmi?

- Hələ ki mən tələsmək istəməzdəm. Amma partiyada gedən müzakirələr optimist olmağa imkan vermir. Əger ölkədə seçkiqabağı şəraitde her hansı bir köklü dəyişiklik olmasa, bu, istisna deyil.

- Ötən parlament seçkiləri ərəfəsində yaradılan İctimai Palatanın bərpası təklifi olunur. Siz o təklifi necə qiymətləndirirsınız?

- Cox təessüf ki, Azərbaycan müxalifətinin son illərdəki birlik təcrübəsi əsas deyil. Hər birlik yaradıldıqdan sonra qarşıya qoyduğu məqsədə nail olunmur. Bunun səbəbləri təmamilə başqa səhəbetin mövzusudur. Bundan sonra da tərəflər arasında münasibətlər də əvvəlkindən də nisbətən

daha böyük gərginlik yaranır, ziddiyətlər daha da dərinleşir, qarşılıqlı ittihamlar başlayır. Cəmiyyətdə də həm müxalifət qüvvələrinə, həm demokratik qüvvələrə, bu dəyər-

muxtar rejimində çalışır. Qarşılıqlı əlaqə demək olar ki, minimum səviyyəsindədir. Bu abnormal bir vəziyyətdir və ölkənin demokratik təsisatlarına çox mənfi təsir göstərən bir

birləşmiş qarşısında öz müxalifəti ilə dialoqa girən, dialoqa hazır olan bir imic yaratmaq üçün aparılan kampaniya kimi lazımdır. Hələlik qənaət bundan ibarətdir. Bundan sonra

**"Bele davam edərsə,
cox çətin olacaq..."**

Sülhəddin Əkbər: "Ölkədə yeni siyasi müxalifət ortaya çıxmali, müxalifət yenidən formatlanmalıdır"

lərin daşıyıcılarına, o cümlədən demokratiyaya inam daha da sarsılır. O baxımdan mən çox da optimist deyiləm bu məsələdə. Azərbaycan müxalifətinin birlik məsələsinə də çox ehtiyatlı yanaşırıam.

- Bəs müxalifət daxilində baş verənlərin, sizcə, səbəbi nedir? Ötən il Müsavat Partiyasında baş verənlər indi bir qədər fərqli formada AXCP-də təkrarlanır. İstefalar, qarşılıqlı ittihamlar var. Sizcə, bu ərəfədə müxalifət də bu cür qopmalırmı səbəbi nedir?

- Bunun səbəbləri çoxdur. Burada iki başlıca səbəb var. Birinci, hakimiyyətin apardığı repressiv siyasetdir. Bu, nəticədə demokratik təsisatların, o cümlədən siyasi müxalif institutlarının böyük bir hissəsinin sıradan çıxmına səbəb olur. Meydanda qalanların isə göz qarşısında açıq-aydın şəkildə çox zəifləməsinin şahidi olur. Digər tərəfdən, müxalif partiyaları da yaranmış vəziyyətə adekvat strategiya və taktika hazırlaya bilmədilər. Neticədə gördüğümüz vəziyyət yarandı. Yəni artıq hakimiyyət və müxalifət avtonom rejimdə çalışırlar, xalq da o cümlədən. Yəni hakimiyyət, müxalifət və xalq hərəsi öz

veziyyətdir. Ölkədə yeni siyasi şərait yaranmayıncı, yeni siyasi müxalifət ortaya çıxmayıncı, müxalifət yenidən formatlanmayıncı, mən bu vəziyyətin davam edəcəyini düşünürəm.

- Bir müddətdir ölkədə iqtidar-müxalifət görüşləri keçirilir. Sizcə, o görüşlərin hansı nəticəsi olacaqmı?

- Bu görüşlər başlayanda mən de müsbət qarşılıqlı şəhərətərəfət etməsek də, vətəndaş olaraq, eyni zamanda partiya sədri, siyasetçi olaraq bu görüşlərə müsbət qiymət verdim. O mənada ki, nəhayət, Azərbaycan iqtidarı da müxalifətə bu cür məsələləri müzakirə etməyə başladı. Düşünürdüm ki, bu, görüşlər inkişaf edərək hakimiyyət-müxalifət dialoquna, bütövlükde gələcəkdə daha da genişlənərək hakimiyyətin cəmiyyətə dialoquna getirib çıxaracaq. Bu da ölkənin demokratik təşkiləşməsinə, demokratik islahatlar aparılması üçün münbit bir ictimai-siyasi zəmin yaradır. Amma çox təessüf ki, bugörüşlər real bir nəticə vermədi. Real konkret nəticələri yoxdur. Sanki hakimiyyətin özüne beynəlxalq

da, açığı, ele də optimist baxıram bu görüşlərin geleceyinə. Bu istiqamətdə her hansı bir inkişafın olacağına da inanıram.

- Son aylar sizin partiyandası hər hansı bir hərəkətlilik varmı? Məsələn, partiyadan çıxanlar, yeni üzvlər, bu sahədə vəziyyət necədir?

- Bir çox partiyalardan fərqli olaraq, bizim partiya açıq fəaliyyət göstərir. Cox çətindir fəaliyyət göstərmək. Bir tərefdən ölkədə onsuz da demokratiya, insan haqları sahəsində vəziyyət pisləşir. Siyasi vəziyyət ağırdır, partiyani ümumiyyətlə qeydə almırlar. Bunnar bizim işimizə təbii ki, mənfi təsir göstərir. Amma buna baxmayaraq, partiyanın əsas aktiv hissəsi fəaliyyətdədir. Nizamnaməye uyğun olaraq rəhbər orqanlar fəaliyyətdərlər. Rayon təşkilatları fəaliyyət göstərirler. Partiya yeni yaranmış olduğu üçün gedənlər yoxdur. Gedənlərinin da olması bir qədər anormal olardı. Yeni üzvlər gəlirlər, amma bu, kültəvi xarakter daşıdır. Bu sahədə çətinliklər var.

- Əger seçkiyə getmək qərarı versəniz, partiyanın neçə namizədi olacaq? Bu barədə müzakirələr olubmu?

- Seçkiyə getmək və ya getməmək qərarı mənim şəxsi qərərim ola bilməz. Buna partiyanın məclisi qərar verəcək. Bu, heç de mənim arzum deyil. Men istərdim ki, Azərbaycan hakimiyyəti ölkədə heç olmasa minimal seçkiqabağı demokratik şərait yaratsın. Heç olmasa, AzDP bir partiya kimi seçkidə iştirak edə bilmək üçün dövlət qeydiyyatına alının. Bu, üzvlərimizdə stimul yaradır. İndiki halda, bizim partiyadan hələlik konkret öz fikrini dəqiqləşdirən on namizəd var. Biz bununla bağlı "Azadlıq-2015" seçki blokuna da məlumat vermişik. Amma geləcəkdə bu, artacaq. AzDP-nin seçkidə iştirak edib-ətməyəcəyi məsələsi isə açıq qalıb.

□ Röya RƏFIYEVƏ

AXCP-dən gedən Qarabağ döyüşçüsü Müsavatda aldığı vəzifədə danışdı

Şakir Abbasov Qarabağ Komissiyasının fəaliyyət programını açıqladı; **səbiq müşavir keçmiş partiyasında yaşananlara da münasibət bildirdi:** "AXCP rəhbərləri küçələrdə şəhid ailələrindən pul alırdılar"

"AXCP-də normal təfəkkürlü rəhbərlik yoxdur. Sırvı üzvlərdən pullar yiğib, yuxarıya ötürürülər. 5-6 nəfər bu pulların hesabına dəbdəbəli həyat yaşamaqla məşğuldur"

AXCP səralarından istəfa verək Müsavata qoşulan Əli Kerimlinin səbiq müşaviri, keçmiş icra başçısı Şakir Abbasova bugündə temsil olunduğu partiyada yeni vəzife verilib. O, Müsavat Məclisinin son iclasında yaradılan Qarabağ Komissiyasının sədri seçilib.

Qarabağ məharibəsinin fəal iştirakçılarından olan Ş. Abbasovla yeni vəzifəsi ilə bağlı səhəbət etdi. "Qarabağda döyüşməyimi nəzərə alıb, məni yekdiliklə sədr seçdilər. 80 nəfər Məclis üzvündən 70-dən yuxarısı mənə səs verdi. Daim Qarabağ mövzusunda bir olmalıdır. Bilmək ki, komissiyanın fəaliyyətində hamı birlikdə çalışacaq. Çünkü bu, hamımızın dərddidir. Torpaqlarımız əmanetimizdir, əmanetimizə daim sahib çıxb, gələcək nəsillərə ötürülməliyik. Həzirdə fəaliyyət programını hazırlanıram. İşğal olunan ərazilərimizdən olan üzvlərimizi komissiyanın tərkibində birləşdirəcəyik. Xaricdə yaşayan müsavatçılarla səhəbətlərim olub. Onlardan üzv və kömək olmağı xahiş etmişəm. Təessüflər olsun ki, hazırda Milli Məclis biabırı vəziyyətdədir. Bir dəfə də olsun ki, Qarabağ məsələsinin müzakirə etmirlər. Amma o qədər menasız məsələlər müzakirə edirlər ki. Ermənistan parlamentində isə daim Qarabağ məsələsi müzakirə olunur. Məqsədim odur ki, Qarabağ unudulmasın. Hamının gündəlik mövzusu olsun. Getdikcə Qarabağ unudulur. Elə gənclərimiz var ki, Qarabağla bağlı sualımıza cavab verə bilmirlər. Dəhşət insani bürüyür".

Ş. Abbasov komissiyanın onun teşəbbüsü ilə yaradılmadığını da qeyd etdi: "Son Məclisdə bir sıra komissiyalar yaradıldı. Orada Qarabağla bağlı da komissiya yaradılmasına ehtiyac duyulduğu vurgulandı. Namizədiyimin veriləcəyini gözləmirdim. Cox adam bu teşəbbüsələr çıxış etdi. Nəticədə seçildim".

Əli Kerimlinin səbiq müşaviri hazırda keçmiş partiyasında yaşanan təlatüme de toxundu: "AXCP daxilində gedən söz-səhəbətlər mənri maraqlandırırmı. Heç vaxt münasibət bildirməyə çalışıbmamışım. Amma o partiya belə olmamalı idi. Əslində qalsa, bu prosesləri əvvəldən görürdüm. Daxilde yüz oyunlar gedirdi. Bu partiyanın rəhbər adamları küçələrdə şəhid ailələrindən pul alırdılar. Orada her şey pul üzərində qurulmuşdu. Bir demokratik fikir söylemək mümkün deyildi. İnsan deməyə belə çox çətinlik çəkir. 88-ci ildən o təşkilatda olmuşam. Əvvəlki təşkilat qalmamışdı, sonlarda. Sonradan gələnlər ancaq pul qazanmaq üçün geldilər. Bir növ, sanki siyasi bizneslə məşğül olurlar. Pul qazanmaq isteyirsiniz, kənardə meyvə-tərevəz satın. Amma müstəqiliyi getirən bir partiyani bu kökə salmaq olmaz..."

Şakir Abbasov Müsavat Partiyasını da əski təşkilatı ilə müqayisə edib deyir: "Dünyada ikinci bir partiya tanımırıam ki, 71 bir il həbsdə olsun. Bu, Müsavat Partiyasıdır".

Ş. Abbasov AXCP müavinlərinin partiyadan getməsinə de münasibət bildirdi: "Onlar gərək getmək ərzəsində söz-lərini deyərlər. Çoxu demədi, susdu getdi. "Mən bilmirəm", "açıqlama vermirem" kimi sözler yaraşmaz. Adama sual verərlər ki, onda səbəb nedir? Demək, gözü kölgəlisiniz. Rəhbərlik qarşısında diliniz qisadır. Mən çıxarılanda ona görə səbəblərini dedim. AXCP-də normal təfəkkürlü rəhbərlik yoxdur. Sırvı üzvlərdən pulları yiğib, yuxarıya ötürürülər. 5-6 nəfər bu pulların hesabına dəbdəbəli həyat yaşamaqla məşğuldur. Yiğilən pulların bir dəfə də olsun ki, hesabatı verilməyib. Bir qrup adamın məqsədi odur ki, onlar deyən həyata keçsin. Xeyir ola? Hazırda o partiya kənardan idarə olunur. Mən AXCP-nin gələcəyini görmürəm. Ona görə ki, normal rəhbərlik yoxdur. Elçibəyin qurdüğü yolu davam etdirə bilmədilər. Bu təşkilat o güne gəldi ki, 2013-cü ilde Azərbaycan xalqının qəlbində olan, etimadını qazanan, on minlərlə üzvü olan, milyonlarla insanların sevgisini qazanmış, müsavatçılıq ideologiyasının daşıyıcısı Isa Qəmbərin namizədiyinin qarşısını almaq üçün Rüstəm İbrahimbəyov müdafiə etdi. Niye? Məqsədləri o oldu ki, Müsavatdan kimse namizəd olmasın. Onların dərdi millet deyil. Mübarizəni davam etdircəm. Demokratik dövlət qurulana qədər. AXCP-ni tərk etməyim zərər qədər peşman deyiləm. Üzüm her yerde ağdır".

□ Cavanşir ABBASLI

Bu ilin noyabrında Azərbaycanda keçiriləcək parlament seçkilərinə üç aydan bir qədər artıq müddət qalıb. Amma ölkədəki seçki susqunluğu aradan qalxır. San ki Azərbaycan cəmiyyəti üç aydan sonra müqəddəratını həll edəcək güclə olan seçkini unudub.

Sözsüz ki, seçki abi-havasının yaradılmasında əsas iş ölkəmizin demokratik döşəgəsinin üzərindədir. Amma müxalifət də qarşidan gələn seçimlərə inamsız formada hazırlanır. Doğrudur, seçimlərdə birlikdə iştirakla bağlı bəzi blok, birləşmələr yaradılıb. Amma bu da heç nəyi dəyişmir. İndiki situasiyada her şeyin iqtidarı xeyri işləyini demək mümkündür. Bütün proseslər həkimiyətin tam nəzarəti altında gedir.

Ölkə müxalifətindən seçki susqunluğunun səbəbləri, hansı tərefin şanslı olması ilə bağlı mövqelər aldıq.

Müsavat Partiyası Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri Gülgə Aslanlı insanların seçimlərinə inamının olmadığını söylədi: "Hakimiyyət indiyədək Azərbaycanda heç vaxt azad, demokratik seçimlər keçirmeyib. İnsanların seçimlərinə inamı yoxdur. Ona görə də heç bir partiyada fəal hazırlıq, müzakirə aparılmır. Bu durumda demokratik seçimlərin keçiriləcəyi ümidi çox azdır. Sadəcə, seçim təyinatı olacağı gözlənilir. Amma dünyada proseslər gönü-gündən dəyişdiyi üçün insanlar öz talelərini dəyişmək namənə seçimlərdə aktiv iştirak etməlidirlər. Bizlərin də borcu insanlarda bu inamı berpa etməkdir".

Ümid Partiyasının sədri İq-

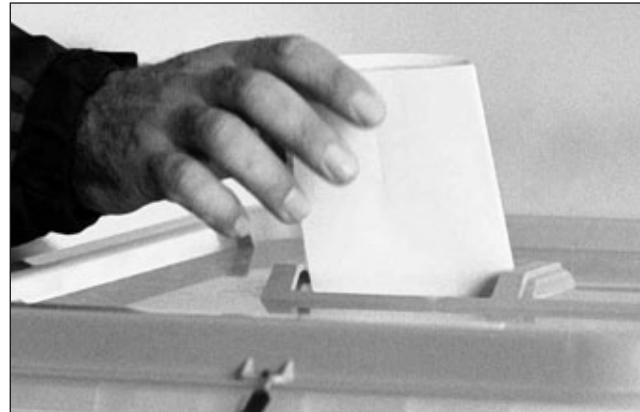
bal Ağazadə hesab edir ki, gələn aydan seçki fəallığı artıracaq: "Dairələrimizlə işləyirik. Her bir namizədimiz bu proseslərde aktivdir. Susqunluq daha çox yay fəsl ilə bağlıdır. Həm də siyasi partiyalar hələ ki proseslərə tam qoşulmayıblar. Avqustun sonlarından etibarən susqunluq aradan qalxacaq. Proseslər sürelə gedəcək. Siyasi partiyaların seçimlərə inamsızlığı da bu hali doğuran səbəblərdir. Kim çox işləsə, onun şansı seçimlərde çox olacaq. Amma müxalifətin şansı daha çox olur. Seçimlərə bağlı aksiyaların olmamasına səbəb də yay fəsli dir. Avropa Oyunları və ondan sonrakı fasilələr öz təsirini göstərdi. Hesab edirəm ki, avqustun sonlarından bu hal aranın qalxacaq. Siyasi fəallıq artıracaq".

Partiya sədri hazırlıqlar dan da söz açdı: "Hazırda seçimlərlə bağlı hazırlıqlarımız məni qane edir. Biz üç mərhələ müyyəyen etmişik. İndi üçüncü mərhələdəyik. Sonuncu mərhələ avqustun sonunda bitəcək. Bu ayın sonunda üçüncü mərhələnin yarı hissəsinin dəyərləndirməsi olacaq. O dəyərləndirmədən sonra daha dəqiq söz deyəcəyik".

Seçimlərə bağlı yaradılan "Azadlıq-2015" seçki blokunun hazırlıqları sürətlə gedir. Qurumun əksər dairələrdə na-

Seçkilərə aylar qaldı . Sükut nə zaman pozulacaq?

Müxalifət qarşidan gələn seçimlərə inamsız hazırlanır; proseslər hakimiyyətin tam nəzarəti altında gedir; liderlər yay fəslini əsas gətirirlər...

mizədləri müyyəyenləşib. Bloka daxil olan partiyalardan AXP idarı Pənah Hüseyin bildirdi ki, insanların seçimlərə olan marağı azalıb: "Seçimlərin əhəmiyyətinin minimuma endirilməsi, vətəndaşların seçimlərə marağının aşağı düşməsi susqunluğunu yaradan səbəblərdəndir. Bunun siyasi rejimle bağlı səbəbləri var. Yay fəsli olmasının da şübhəsiz ki, təsiri var. Seçki kampaniyasının başlaması ilə hesab edirəm ki, fəallıq artacaq. Təmsil

dar-müxalifət şanslarını dəyərləndirmək olar. Fakt odur ki, prosesə iqtidər nəzarət edir".

Pənah Hüseyin blokun hazırlıqları ilə bağlı da danışdı: "Namizədlərin müyyəyen edilməsi, sənədlərin hazırlanması, bəzi dairələrdə vəziyyətin öyrənilməsi kimi işlər aparılır. Biz keçid dövründə yaşayırıq. Blokun müzakirələrində bu öz yerini tapır. Hesab edirəm ki, yeni parlamente keçid yolu kimi iqtidara siyasi danişqalar, müyyəyen siyasi razılaşmaların olması vacibdir. Demokratik, şəffaf seçimlərin olması üçün bu lazımdır. Bu istiqamətdə təşəbbüslerimiz var və davam edəcək".

AXP idarı 12 partiyanın maliyyə hesabatı təqdim etməməsi ilə bağlı dövlət qeydiyyatının leğv oluna bilinəcəyi məsələsinə de toxundu: "Bu qərarın bizə heç bir dəxli yoxdur. Partiyanın maliyyə hesabatını daim vaxtında təqdim etmişik. 12 partiyanın içərisində

Azərbaycan Xalq Partiyası yoxdur".

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu bildirdi ki, cəmiyyətin düşdüyü durum iqtidarin siyaseti ilə bağlıdır: "Hakimiyyət istəsə, cəmiyyəti istənilən məsələdə aktivləşdirə bilər. Avropa Oyunları bunu göstərdi. Bu, iqtidarin siyasi iradəsi ilə bağlıdır. Seçki dövlət tədbirdir. Dövlət də bu tədbiri keçirməyi bacarmalıdır. Bunun üçün "Dövlət proqramı" hazırlanmalıdır. Bunun bize dəxli yoxdur. Biz vətəndaşların aktivləşdirilməsi prosesində iştirak edir. Əger seçimlər keçirilərsə, proqnoz vermek olar. Əksinə, evvelkiler kimi seçim olsa, onda Məzahir Pənahovdan soruşmaq lazımdır. Ondan başqa heç kim bilməz. Partiyamızda seçim hazırlığı getmir. Hazırkı aktiv bir mübarizə olarsa gedər. Qeyri-ciddi prosesin nəyi ne hazırlış? Seçimlər formal gedir. Mən də formal olaraq, namizədiyimi verəcəyəm".

□ Cavanşir Abbaslı

Seçkiqabağı təhlükə altında olan 12 partiya hansılardır?

Sərdar Cəlaloğlu: "MSK deyir ki, sən get haradansa əlavə maliyyə tap, özünün maliyyə fəaliyyətinin olmaması ilə bağlı arayış gətir"

Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) növbəti iclasını keçirib. İclasda 2014-cü ilin illik maliyyə hesabatını təqdim etməyən 12 siyasi partiya ilə bağlı Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edilməsi haqda qərar qəbul olunub. Maraqlıdır, seçkiqabağı təhlükə altında qalan o 12 partiya hansılardır?

Etibarlı mənbədən aldığı məlumatə görə, heç bir partiyanın qeydiyyatı leğv edilməyəcək. Siyahida adı olan 12 partiyanın heç bir fəaliyyəti yoxdur. Onlara xəbərdarlıq ediləcək ki, sənədlərini qaydaya salsınlar. Əsas partiyaların heç biri bu siyahida yoxdur.

Görəsən, siyasi partiyalar bu haqda nə düşünür? Bu proses hakimiyyətin seçkiqabağı oləmə prosesi ola bilərmi?

Müsavat Partiyasının baş-qan müavini Elman Fəttah bildirdi ki, heç bir maliyyə vəsati ayrılmayan siyasi partiyanın maliyyə hesabatının yoxlanılması absurddur: "2014-cü ilin oktyabrında verilen qərar maliyyə qanunlarına

Sərdar Cəlaloğlu

yinə sərf maliyyə məsəlesi ilə bağlı müraciət etməsi çox absurddur. Çünkü siyasi partiya her hansıa bir kommersiya təşkilatı deyil ki, hansıa maliyyə hesabatı bəhanəsi ilə Ədliyyə Nazirliyində müzakirəyə çıxarılsın. Bu həm də tək-partiyalılığa doğru keçiddir. Avtoritarizmi möhkəmləndirmə siyasetinin hüquqi elementlərindən biridir".

Mən hesabatın Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilməsinin əleyhinə olmuşam. Bunu siyasi tərəflərini də parlamentdə demişəm. Mərkəzi Seçki Komissiyasının belə bir salahiyyəti olmadığını da bildirmişəm. Qanunvericilikdə göstərilir ki, hökmən maliyyə hesabatı verilməlidir. Əger hansıa partiyaların maliyyə hesabatlarında qüsurlar varsa, o partiyanın taleyi Ədliyyə Nazirliyinin, sonra isə mehkemənin verəcəyi qərardan asılıdır".

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu heç bir maliyyə gəlirləri olmadığı halda onlardan hesabat tələb edildiyini dedi: "Əger siyasi partiyalar konstitusiyada qadağan olunmamış fəaliyyətə məşğuldurlarsa, onların fəaliyyətindəki digər qüsurlara görə partiyaları leğv etmək olmaz. Çünkü konstitusiyası ali hüquqa malikdir. Məsələn, bizim heç bir maliyyə fəaliyyətimiz yoxdur. Dövlət bizi maliyyələşdirmir. Biz heç yerdən iane almırıq. Partiyamızın üzvləri də könüllülük əsasında xidmət göstərir. Mərkəzi Seçki Komissiyasına heç bir maliyyə əməliyyatımızın olmaması ilə bağlı məlumat göndərmişik. Ədliyyə Nazirliyi də bize yazib ki, siz heç bir maliyyə fəaliyyətinizin olmaması ilə bağlı auditdən arayış almalısınız. Audit də bize deyir ki, 300-500 manat verin ki, sizə audit xidməti göst-

□ Günel MANAFLİ

Bildiyimiz kimi, hər bir vətəndaş fiziki varlıq olmaqdan əlavə, həm də mənəvi-psixoloji varlıqdır. Azərbaycan Respublikasının şəxsiyyət vəsiqəsini daşıyan hər bir vətəndaş həm də düşüncəsində, könlündə hər hansı bir dini inancı yaşıdır və bunu həyatında praktiki olaraq təcrübədən keçirir. Bir sıra digər dini inancların da yaşandığı ölkəmizdə əksəriyyətin dini konfessiyası İslamdır. Konstitusiyamız hər bir vətəndaşı kiçik yaşlarından özünün məqbul göründüyü sistematik təhsil, təlim və tərbiyə proseduralından keçirərək, onun cəmiyyətə yararlı, faydalı bir fərd kimi atılmasına çalışır.

Rahib İBRAHİMZADE
Ümid Partiyasının üzvü

Lakin bütün təhsil prosedurlarından əlavə, vətəndaş həm də dini kitabları oxumaqdır, dini ehkamları qəbul edib yerinə yetirməkdə və inancını konstitusiya çərçivəsində qəbul etdiyi kimi yaşamaqdır da sərbəstdir. Dövlətin daxili siyasetinin bir sira vektorlarının vətəndaşların öyrəniləməlidiyi dini ehkamlarla üst-üstə düşür.

Bugünlərde dünya müsəlmanları həmçinin Azərbaycandakı inancı insanlar İslam təqviminin en mübarek ayı hesab edilən Ramazan ayının son günlərini yaşamaqdadır. Ramazan ayının vətəndaşlar üzərində təsiri və onun doğurduğu nəticələr müxtəlif dövlət orqanları tərəfindən aylıq hesabatlarda özünü göstərir və əsasən bu göstəricilər müsbət məzmunda olur. Ramazan ayında Allahın müsəlmanlara xüsusi vurgu ilə buyurduğu məsələ-

ler onlardır. Bu hökmələr si-

sabitliyin, qarşılıqlı anlaş-

manın teməllerinin möh-

kəmlənməsine əvəzolun-

maz töhfə verir. Bu çağırış

həmçinin kəskin qarşılıqlı

mövqelərə malik olan dini

təriqətlərin və kütlələrin uz-

laşma və vəhdət məsələləri-

nə fikir cəmləməkde yardım-

çı olur. Bununla da İslam di-

ninin hökmü cəmiyyətin

müxtəlif qruplarının, kütłələ-

rin və təbəqələrin yaxınlaş-

masına, ortaq amal, ideya

etrafında sıx birləşməsinə

sebəb olur.

- Bu ayda günçəndən

günbatanadək hər cür qida-

dan imtina etmək, gün ərzin-

də müxtəlif ibadətlərlə, ayin-

lərlə vaxtını səmərəli keçir-
mək əmr olunur. Həmçinin iş
yerlərində, ictimai yerlərdə,
sükan arxasında, küçələrdə,
xiyabanlarda qarşılıqlı mü-
nasibətlərə, davranışlara,
ünsiyyət tərəflərinə son dərə-
cə diqqətcil yanaşma tələb
olunur. Bu isə öz növbəsində
ictimai asayış qorunub sax-
lanmasına, sabitliyin təmin

məyə, uzlaşmaya nail olma-
ğa səsləyir. Bu şərt isə dövlə-
tin kriminal hadisələri mini-
muma endirmə və nəzəretdə
saxlama strategiyasına, hü-
quq-mühafizə orqanlarının
işinə müsbət təsir etmiş
olur. Vətəndaşları cəmiyyət
daxilində birgəyəşayış qay-
dalarına əməl olunmasına, is-
tenilən növ münaqişənin hü-

arasında, yaşlı nəsil arasında
münasibətlərin inkişafına sə-
beb olan bu şərt də ayrılıqda
çoq təqdirəlayıqdır. Bu həmin
ailələrdir ki, cəmiyyətin, dö-
vlətin gələcəyi üçün VƏTƏN-
DAŞ yetişdirir və icma sırala-
rına qoşulur.

Yuxarıda sadaladığım
hökmlərdən əlavə digər təq-
dirəlayıq ehkamlarda möv-

cuddur və təcrübə olunur.
Sadəcə bir neçəsini qeyd et-
məklə bir daha onu vurğula-
maq istəyirəm ki, İslam dini
və onun hökmələri dövlətimizə
vətəndaş cəmiyyətini qur-
maqdır, demokratiyanın sü-
retli inkişaf etdirilməsində,
vətəndaş itaətkarlığının artı-
rılmasında, ədalətli məhkə-
mə-dövlət strukturlarının for-
malaşmasında müstəsna
töhfələr verir və verəcəkdir.
Dövlətin daxili idarəetməsin-
de İslam dininin əvəzolun-
maz rolunu olduğunu düşün-
nürəm.

Bütün müsəlmanları,
inancı şəxsləri qarşıdan gə-
lən Ramazan Bayramı müna-
sibətələ təbrik edirəm. Ümid
Partiyası olaraq onları əmin
etmək isteyirik ki, bizim haki-
miyyətimiz illərində vətən-
daşlar daha ədalətli və təhlükə-
siz dövlətin olacağına ümid
edə bilərlər. İslam dininin de-
mokratiya və azadlıq şəraitin-
də inkişaf etməsinin şahidi
olacaqlar.

olunmasına əlavə müsbət tə-
sir göstərmış olur. Həmçinin
digər aylarda spirtli içki qəbul
edərək sükan arxasına otu-
ran və bununla da bir neçə

vətəndaşın həyatını təhlükə
altına atan şəxslər bir çox
hallarda ramazan ayında
oruclu olduqları üçün alkoqol
təsirində olmurlar və bu da
avtoqəzəzələrin azalmasına və
təhlükəsiz yol hərəkətinin tə-
min olunmasına zəmin yara-
dır.

- Oruclu şəxslərin digərlə-
ri ilə her hansı bir anlaşılma-
lıq üzündən əlbəyaxa olması
orucu batıl edir. Bu halda din
insanları səbəli və təmkinli
davranmağa, anlaysış göstər-

bu da onların müalicəsində
problemlər yaradır. Bir pala-
taya müxtəlif xəstəliklərdən
müalicə alan on nəfərə qə-
dər xəstənin yerləşdirilməsi
xəstəxanada tibbi xidmətin
aşağı vəziyyətdə olmasın-
dan xəber verir. Rayon xə-
stəxanasındaki şəraitsizlik və
antisanitariya o həddə çat-
mışdır ki, palataya yerləşdiril-
lən xəstələr yorğan-döşək və
digər zəruri ləvazimatları öz-
ləri ilə gətirmək məcburiyyət-
ində qalırlar. Xəstəxanada
cəmisi bir sanitər qovşağı
vardır ki, o da təmirsiz, bər-
bad vəziyyətdədir. Xəstəxa-
nanın poliklinika şöbəsində
əhaliyə göstərilən tibbi xid-
mət daha acinacaqlı vəziyyətdədir.
Belə ki, tekçə xəstəxananın
Poliklinika şöbəsində 50-dən
artıq həkim, 200-ə qədər orta
ixtisaslı tibb işçisi tam şəraitsiz
və təmir-siz bir binada əhaliyə
tibbi xidmət göstərir. 3, 4, hətta 5
həkim dərisqlə, təxminən
10-12 kv.metr təmirsiz, şəraitsiz
otaqlarda işləmek məcburiyyətində
qalıb. Rayon xəstəxanasi-
nda və Poliklinika şöbəsində
şəraitsiz otaqlarda işləmek
məcburiyyətində qalıb. Rayon
xəstəxanasi və Poliklinika
şöbəsindəki şəraitsizlik və
antisanitariya üç ildir ki,
rayon əhalisinin yerli səhiyyəye
olan inamını heçə endirmiş,

əksər rayon sakini
normal tibbi müalicə almaq
üçün ya başqa rayonlara üz-
tutur, ya da ki, xarici ölkədə
(əsasən İranda) müalicə al-
mağə gedir. Nə qədər təec-
cüblü olsa da rayonda fəaliyət
göstərən özel "Bioloji Kli-
nika" dəki vəziyyət qat-qat
dövlət xəstəxanasından həm
səlqə-sahmanı, həm də keyfiyyətli
tibbi xidməti ilə seçilir.
Təessüf ki, qiymət baha ol-
duğundan heç də hamı klini-
kada tibbi müalicə ala bilmir.
Rayonda minlərlə vərəm
xəstəliyində eziyyət çəkən
xəstənin olmasına baxmaya-
raq, bu təhlükəli xəstəliyin
müalicəsi üçün heç bir şərait
yoxdur.

Əlavə olaraq qeyd edilib
ki, rayon səhiyyəsindəki bu
antisanitariya və acinacaqlı
vəziyyətə, eləcə də xəstəxa-
nanın təmirinin üç ilə qədər
yubadılmasının neticəsi ola-
raq keyfiyyətsiz tibbi xidmət
ucbatından insanların dünyasını
dəyişməsinə görə Azərbaycan
Respublikasının Nazirlər Kabinetini və Səhiyyə Na-
zirliyi mesuliyyət daşıyır.

Sonda Məclis üzvləri hö-
kuməti üç il önce təmirə da-
yanmış xəstəxanaların tez bir
zamanda istifadəyə verilməsi
üçün ciddi tədbirlər görməyə
çağırıblar.

Ramazan və dövlətin sosial siyaseti

Göyçayda səhiyyənin acinacaqlı durumu müzakirə edildi Ümid Partiyası Göyçay rayon təşkilatı problemləri göstərdi

9 iyul 2015-ci il tarixdə Ümid Partiyası Göyçay rayon təşkilatının Məclisi növbəti toplantısını keçirib. Toplantıda ölkədə olan ictimai-siyasi vəziyyət, ötən ay görülən işlər, parlament seçkilərinə hazırlığın vəziyyəti, qarşıda duran vəzifələr, habelə onlarla rayon sakiniin müraciətinə əsasən rayon səhiyyəsinin acinacaqlı vəziyyəti müzakirə edilib.

Məclis üzvləri qeyd edib ki, 115.000-dən artıq əhalisi olan Göyçay rayon səhiyyəsinin bugünkü vəziyyəti çox acinacaqlıdır. Belə ki, 2012-ci ilin avqust ayının əvvəlindən təmirə dayanan Göyçay Rayon Mərkəzi Xəstəxanası və xəstəxananın nəzdindəki Konsultativ Poliklinika Şöbəsi 2015-ci ilin ikinci rübü başa çatısa da, üç ilə yaxın bir müddədir ki, hələ də təmir olunub

əhalinin istifadəsinə verilməyib. Xəstəxananın və poliklinika şobəsinin təmirinin bu qədər müddətə uzanması həm rayon əhalisinin normal tibbi müalicə almasına, həm də tibb işçilərinin işinə ciddi əngəllər töretdir. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə nazirinin xüsusi əmri ilə təmirə dayanan rayon xəstəxanası 8 avqust 2012-ci il tarixdə bir günün içində bütün

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

Qalibiyət diyari

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

"Dayanmadan ildirim çaxırdı. ildirim çaxanda hər şey aydınca görünür, bir saniyə sonra hər yanı qaranlıq bürüyürdü. Düşünürdüm ki, bax, elə bu dəqiqə, təbii ehtiyacımı ödədiyim bir vaxtda məni ildirim vursa, bu, necə də axmaq və mənəsiz bir ölüm olar"

(Seymur Baycan, "Adsız itin qayıdışı")

***

Təzəlikcə avtobusda gedərkən sürücü radionu açmışdı, gördüm bir manis şəraqlə səsle oxuyur: "Azərbaycan qalibiyət diyarı..." Düzü, tək bu cümlə məni necə şoka salısa az qaldı sallaşdım, açıq qapıdan yerə düşüm, hətta yixildim da, ancaq sonra sizi fikirləşdim, dedim, ölsəm nə oxuyacaqsınız, təzədən qayıdır qapıdan tutдум.

Yəni siz insanda ekstazın, vəhdəti-vücudun, nə bilim, nırvananın səviyyəsinə baxın! Nə yemək-içmək, damara hansı kimyəvi maddəni vurmaq lazımdır ki, bu cür kayfda olasan? Yaxud insan nə qədər əlaqəsiz olmalıdır ki, belə bir şey uydursun, bu cür mahni sözləri yazsın, buna musiqi qayırsın, sonra oxumağa versin?

Ancaq sonra təpəmə bir qapaz vurub özümə gəldim, fikirləşdim bəlkə doğrudan da Azərbaycan artıq qalibiyət diyarıdır, mənim xəberim yoxdur. Televizora baxmırıq, icra hakimiyyətində iclasa getmirik - hardan bilek? Ölkənin içtimai-siyasi, geopolitik-şəngülüm həyatından o qədər ayrı düşmüşüm bu saat mənimle Hamburqda yaşayış alman Hansın heç fərqi yoxdur. Günahımı başa düşürəm, heç olmazsa buna görə yəqin əfəvə düşərəm. Təsəvvür edin, bu yaxında bir şair bir müğənniye efridə söymüşdü, mən buların adını ilk dəfə eşidirdim! Bu qədər bigane vətəndaş olarmı? Ölsəm bundan yaxşı idi. Bəlkə inanmazsınız, ancaq mən hele indiyə qədər Xoşqədəm xanımın verilişinə de baxmamışam! Dəhşətdir. Kül mənim başıma.

Uzun sözün qısı, ola biler Qarabağı qalibiyətə almış. Son vaxtlar bölgədən xəber gəlirdi ki, bizimkiler ermənilərin pilotsuz uçan aparatlarını vurublar. Şəkli də var id. Dündür, buna kvadrokopter, dron da deyirler və bir az balacasını hazırla "Sədərek"dən 60 manata almaq mümkündür, lakin qələbənin miqyasını kiçiltmek bize yaraşmaz. Eyni vaxtda helikopterlərimiz də cəbhə xəttində uçuşlar keçmişdi. Misal üçün, Bilecəridə daxili qoşunların helikopterləri hər gün belə uçuşlar keçirir, camaat nəticədə asayışə əməl edir. Qarabağ ermənilər də bizim vətəndaşlardır, bir az yollarını azmışdilar, eybi yoxdur, düzələrlər.

Qalibiyət diyarı olmağımızın başqa bir əlaməti ordunun baş qərargah reisiinin vergidə işləyen oğlunun yol polisinin döyüb işdən çıxmasıdır. Böyük ehtimalla genc öz general atasını qələbə münasibətiylə təbrik ələmək üçün tələsirmiş, ancaq yol polisi onun avtomobilini saxlayıbdır. Rəhmetliyin oğlu, bunu nə üçün saxlaysan? Bəyəm bu, erməni tankıdır? Qoy sürüb getsin, kef eləsin. Sənə deməyiblər ki, qiyameti 50 min manatdan çox, nömrəsi de "zerkalı" olan maşınlar Qarabağa yardım fonduna daxildir? Eله bu cür yol polislərinin ucbatından generallarımızın uşaqları yolda qalırdılar, qalibiyət diyarı məqsədinə çatmadı. Şükür, indi problem həll olunubdur. Əsas odur yol polisi də cəzasını alıb. Dərs olsun, bir də heç kim general uşaqlarını saxlaması. Adamın dədəsi villada cakkuzdə oturub operativ əməliyyat planı ilə isti-soyuq suyu tənzimlemek, duşdan sonra isə "isa bulağı" restoranında şampan, yoxsa "Laçın" restoranında viski içmek haqda düşündüyü bir vaxtda uşaq zəng vurub deyir: "Papa, burda bir serjant mazqımı xarab eləyir". Mənim əlinin altında o qədər artilleriya mərmisi olsayıdı həmin yol polisinin yaşıdagı məhəlləni xəritədən silərdim. Hələ bu yaxşı qurtarıbdır, getsin qurban kəssin.

Başqa bir idarədə isə başqa bir generalın keçmiş arvadını xarice qaçırdanın məhkəmə işinə baxılır. Dünən mən ordan bir reportaj oxudum, çox xoşuma gələn bir yeri sizinlə bölüşmək istərdim. Deməli, icra hakimiyyətində işləyen bir nəfər saxta sənəd verib, həmin sənədlə generalın arvadı sərhədi keçib. İndi məhkəmədə hakim həmin adama deyir: "Get, bir də belə şey eləmə". Etimad mühitinə baxın! Adam kövrəril.

Hamısı qələbəmizin yaratdığı sentimentalliğin əlaməti-dir.

Yunanıstandan daha bir zərbə planı

Türkiyə və Rusiya prezidentlərinin Avropa Oyunlarının açılışında iştirak etmək üçün Bakıya gələməsi və paytaxtımızdakı temasları iki nəhəng qonşumuzun 24 aprel olayından sonra soyulan münasibətlərində yeni düzən yaradacağı barədə ümidi özünü doğrultmadı.

Bele ki, "Türk axını" layihəsinin arxivə göndərilməsi barədə davamlı şəkildə yayılan məlumatlar belə qənaətə gelməyə əsas verir. Xüsusilə də son günlərdə Moskva və Ankaradan gələn xəbərlər Qəribin öz istəyinə çatlığı, yəni V.Putinin böyük ümidi reallaşdırmağa çalışığı "Türk axını" layihəsinə dayandırıldığı rəyini yaradır. Resmi reaksiyalar da bunu təsdiqləyir. Türkiyənin energetika və təbii sərvətlər naziri Taner Yıldızın "Türk axını" ilə bağlı hələlik hər hansı bir nəticə əldə olunmayıb"-dəməsi də bunun sübutudur. "Türk axını" layihəsi üzrə ilk qaz nəqlinin 2016-cı ilin dekabrında həyata keçirilməsi planlaşdırıldı və artıq zaman daralmaqdadır. Müşahidəcələr hesab edir ki, "Türk axını"nın faktiki durdurulması diqqəti TAP-in davamı kimi nəzərdə tutulmuş TANAP-a yönəldir və bu layihənin aktuallığını artırır.

Qeyd edək ki, Sənaye və energetika naziri Natiq Əliyev iki gün önce ABŞ-nı Azərbaycandakı səfəri Robert Sekutəni qəbul edərkən de "Cənub Qaz Dəhlizi"nin reallaşdırılması istiqamətində işlərin qrafikə uyğun aparıldığı bildirib. N.Əliyev TAP etrafında müşahidə olunan problemlərdən də söz açaraq ABŞ-in bu məsələdə mövqeyini yüksək qiymətləndirib: "BTC nümunəsi də təsdiqləyir ki, iri enerji layihələrinin həyata keçirilməsi üçün siyasi dəstək çox vacibdir. Cənub Qaz Dəhlizi, onun bir hissəsi olan TAP-in reallaşması üçün də bələ dəstək mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

ABŞ səfəri R.Sekuta isə bildirib ki, rəsmi Vaşington qazın hasilatı və nəqlində Azərbaycana köməyini bundan sonra da davam etdirəcək. Bütün bular həm də ondan xəber verir ki, Qərb Rusiya və Yunanıstanın iştirak etmədiyi layihələrin gerçekləşməsinin tərefdarıdır və Azərbaycanın iştirak etdiyi layihələrin, o cümlədən TAP-in reallaşmasına çalışır. Bu da Azərbaycanın bölgədə rolunun Qərb üçün hələ də onəmli olmasının təsdiqidir.

"Atlas" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, "Türk axını" ilə TAP layihəsi arasında iqtisadi və siyasi rəqabət gedir: "Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Türkiyəyə səfərindən sonra belə bir təsəsürat yarandı ki, Ankara Kremlin "Türk axını" ideyasına "yaşlı işq" yandırb. Putin bu ideyanı məcburiyyətdən gündəmə gətirmişdi. Çünkü Bolqaristan hökuməti öz ərazisi üzərindən boru xəttinin tikintisini ləngidirdi, bu isə Kremlin xoşuna gelmirdi. Ona görə de Putinin yeganə alternativi Türkiyə idi. İlk məhələdə Moskva ilə Ankara arasında danışqlar uğurla gedirdi,

"Afina Bakının başqa bir planını da pozmaq istəyir"

Ekspert: "Azərbaycanın alternativ imkanları da var; birincisi, Türkiyə vətəndaşlarına tətbiq etdiyimiz vizanı ortadan qaldırmalılığ, ikincisi, türkiyəli iş adamlarına gömrük də tətbiq olunan qadağalar ləğv olunmalıdır, üçüncüsü..."

hətta iş o yere çatmışdı ki, Rusiyanın "Qazprom" şirkətinin rəhbərliyi boru xəttinin cəmi 1 ilə tikilöçünün anonsunu vermişdi. Ancaq Ankara üçün TAP-in daha əhəmiyyətli layihə olduğunu üzə çıxdı. Ankara Azərbaycan qazının Rusiya qazından öncə Avropaya çatdırılmasında maraqlıdır. Bu, həm Türkiyə-Azərbaycan strateji mütəfiqiyindən irəli gəlir, həm de Ankara Azərbaycan qazını Rusiya qazı ilə müqayisədə daha ucuza almağı planlaşdırır".

Ekspertenin sözlerinə görə, ancaq bu yerdə Yunanistanın yeni hökuməti destruktiv fəaliyyətini ortaya qoyma: "Afina bütün addımlarıyla "Türk axını"nın lehine TAP layihəsini gedikdirmək istəyir. Çünkü Yunanistan da Rusiyanın ənənəvi tərefdaşdır, hər ikisi eyni slavyan köklərə malikdirlər, həm de Afina Kremləndə kreditlərə ümidiidir. Buna görə de Afina Azərbaycanla Türkiyənin planlarını pozmaq istəyir. Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti Yunanıstanın keçmiş hökuməti ilə razılaşaraq bu ölkənin DESFA qaz-paylayıcı şirkətinin 60 faiz sehmlərini almışdır. Yeni hökumət isə məsələyə yenidən baxacağı və sehmlərin Yunanistan dövlətinin nezarəti altında qalmasıyla rəsmi Bakını şəntaj edir. Buna baxmayaraq, Türkiyə de Yunanistan hökumətinin planlarını pozur. Çünkü Ankara "Türk axını" layihəsinə "yaşlı işq" yandırb. Putini bu ideyanı məcburiyyətdən gündəmə gətirmişdi. Çünkü Bolqaristan hökuməti öz ərazisi üzərindən boru xəttinin tikintisini ləngidirdi, bu isə Kremlin xoşuna gelmirdi. Ona görə de Putinin yeganə alternativi Türkiyə idi. İlk məhələdə Moskva ilə Ankara arasında danışqlar uğurla gedirdi,

rağı azalacaq. Üstəlik, Moskva Bakının başını qatmaq üçün cəbhə bölgəsində bize əlavə problemlər yaradı bilər. Buna görə də siyasi müstəvidə rəsmi Bakının Türkiyə, ABŞ və Avropa Birliyi ilə strateji əlaqələrinin gücləndirməsinə ehtiyacı var. Çünkü Rusiyadan Azərbaycana birbaşa və ya Ermənistənən əli ilə təxribat artarsa, ölkəmizin Vaşington, Ankara və Brüssel təmaslarını yoğunlaşdırmasına ehtiyacı yaranacaq. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanın energetikə naziri Natiq Əliyev bugündən ABŞ-in Azərbaycandakı səfəri Tomas Sekuta ilə görüşdə deyib, nece ki, vaxtılıq Vaşington Bakı-Tiflis-Ceyhan layihəsinə siyasi dəstək vermişdi, rəsmi Bakının eləcə də TAP layihəsində Vaşingtonun siyasi dəstəyinə ehtiyac var. Bunu nəzəre alaraq Bakının 3 mərkəz - Vaşington, Brüssel və Ankara ilə əlaqələrindəki sünə problemləri həll etməsi lazımdır". E.Şahinoğlu xatırladı ki, Azərbaycanın alternativ imkanları da var: "Birincisi, Avropa ilə alınmasa, Azərbaycan öz qazını bir müddət Türkiyəyə satacaq. İkinci tərəfdən, başqa Avropa Birliyi dövlətləri Azərbaycan qazına və boru xəttinə maraqlıdır. Bu, həm Türkiyə-Azərbaycan strateji mütəfiqiyindən irəli gəlir, həm de Ankara Azərbaycan qazını Rusiya qazı ilə müqayisədə daha ucuza almağı planlaşdırır".

E.Şahinoğlu rəsədindən təqdim etdi ki, "Təsadüfi deyil ki, Italya TAP layihəsində pay almaq istəyir. Halbuki kəmərin tikintisi hələ danışqlar mərhələsindədir. Beləliklə, qazın Avropaya kimin birinci çatdırması məsələsində bölgədə iki - Rusiya-Yunanıstan və Türkiyə-Azərbaycan blokları formalaşıb və məsələ enerji mövzusundan siyasi mövzuya çevrilir. Azərbaycanın öz qazını Türkiyə üzərindən Avropaya daha tez çatdırmaq təşəbbüsleri Kreml xeyli qıcıqlandır. Buna görə də rəsmi Bakı Kreml strateji tərəfdən adlandırsa da, Rusiya hakimiyyəti Azərbaycana siyasi müstəvidə əlavə problemlər yaradacaq".

Mərkəz rəhbəri deyir ki, elə Azərbaycan torpaqlarını işğal edən Ermənistana silah almaq üçün 200 milyon dollar kredit verməsi Rusiyanın Bakıya mesajı idi: "Kremlin Dağılıq Qarabağ münaqşesinin həlliinə ma-

□ E.PASASOV

“Milyarderlər ittifaqı”ndan sonra sıra onlara çatdı

Rusiya Bakıdakı Milli Şurancı da məhürleyir - Özel

2013-cü il seçkilərindən bəri rəsmi Bakı ilə Kreml arasında dəyişən çox şeylər var və indi şahmat taxtasında Abbas Abbasova hətta piyada xanasında da yer yoxdur; Rusiya “Milyarderlər ittifaqı”nın uzantısı olan Milli Şuranın da fəaliyyətinin bitməsini istəyir...

“Milyarderlər ittifaqı” kimi tanınan Ümumrusiya Azərbaycan Təşkilatları İttifaqının (RATİ) siyasi səhnədən çəkilərək “özü-nüdəfni” ilə bağlı bəyanatı ölkə mediasında ciddi aks-seda doğub. Rəsmi Bakı siyاسisindən çıxan birdəfəlik sildiyi baş nazirin sabiq birinci müavini Abbas Abbasovun rəhbərlik etdiyi təşkilatın süqutu ilə bağlı xəbərə reaksiya belə vermodi. Bu sükut, RATİ-ni heç vaxt rəsmən tanımayan Azərbaycan iqtidarınn 2013-cü il prezident seçkilərində ona başağrısı gətişen “Kreml ittifaqını” gözardı etməsi kimi yozulmamalıdır. Əksinə, bu sus-qunluq daha çox azərbaycanlı milyarderlərin gözənlənilən “dəfnine” nümayişkarən “sükut”, bəlkə də son saygısızlıq meşajıdır.

Abbas Abbasov qurumun fəaliyyətinə xitam verilməsi ilə bağlı iki cümləlik bəyanatında da qeyri-semimi oldu. O, “RATİ fəaliyyətə başlamağa imkan tapmadan dayandırıldı”, demekle Azərbaycan hakimiyətine mehz bu qurumun patronu kimi verdiyi sərt mesajları unutdurmağa çalışdı. “Bizim təşkilati buraxmaq barədə qəbul etdiyimiz qərar bir sira arqumentlər və müləhizələrlə şərtləndirilir” deşə də, “Milyarderlər ittifaqı”nın siyasi səhnədən silinməsinin əsl səbəbləri ni açıqlamadı. Amma bunu deməyə nə hacət? Hər şey aydınlaşdır: Rəsmi Bakı ilə problemləri olan Putin hakimiyəti Abbas Abbasovu ortaya atıb Azərbaycan əleyhinə ittifaq yaradığı kimi, zamanı gələndə də “ipli”ni geri çəkdi. Abbas Abbasov bu oyunda iştirakçı olaraq çox şey itirdi: Azərbaycan hakimiyətindəki etibarını, Bakıya gelən yollarını, biznesini, hətta oğlunun daha 5 il tam qarantiyalı mandatını da...

Rusiya parlament seçkilərinə 3 aydan bir az çox zaman qalmış “Milyarderlər ittifaqı”nı möhürlədi. Çünkü 2013-cü il seçkilərindən bəri rəsmi Bakı ilə Kreml arasında dəyişən çox şeylər var və indi Rusiyani hədəf alan bəyənatlarına “qaz verməsi” heç

də təsadüfi deyilmiş... Rusiya “Milyarderlər ittifaqı”nın arxasındaki Milli Şuranın da fəaliyyətinin bitməsini istəyir. Hər şeyi bu şuraya hesablayanlar isə seki ərefəsi bu cür bir projenin əldən çıxmamasına müqqavimət göstərirler. Son günələr

Azərbaycan hakimiyətini Rusiyanın Ermənistana silah sahəsinə təpki göstərməməkdə qayırayaraq Kremlle “savaşa” çağırınlara guya ki, Putinin siyasetini indi anlayıblar. Müqavimət var, cünki sıradə İbrahimbəyovun Milli Şura ilə birefəlik üzülmüşməkə bağılı bəyanatı da gəlir...

Abbas Abbasovla eyni gündə Milli Şuranın astar üzü olan AXCP-nin əsas adamının - Əli Kerimlinin etrafinın boşaldılması da bu dişsiz müqavimətə bir cavabdır. Onun təşkilatındaki əsas fiqurlar dan biri qəflətən, çox şübhəli şəkildə öz sədrini tərk etdi.

Bəzi ekspertlər bundan belə nəticə çıxarda bilər ki, Kreml vəd etdiyi kimi, Milli Şurunu da qıllıqlamaqdır. Cünki bu qurumun Abbas Abbasovun şəxsi nəzarəti ilə yaradılmasi, hətta müxalifətin daha aydın düşünən və ayıq liderlərinin də müxtəlif təzyiq üsulları ilə Milli Şuraya toplanması sübuta yetirilmiş faktdır. Məlumatların təhlili göstərir ki, proses daha da şiddetlənəcək və ən qısa zamanda Milli Şuranın siyasi fəaliyyətine son veriləcək. Qalmaqlı sefir, Abbas Abbasovun daha bir yaxın adımı Arif Məmmədovun da son günlər məməməli susqunluğu Kremlin oyun qaydalarını dəyişdirinə işarədir.

Rusiya ilə rəsmi Bakı arasında iddia olunan başqa bir dərin anlaşmaya dair digər iddialar da var. Bu iddialar görə, Dağılıq Qarabağda və digər təmas xətlərində Azərbaycanın lokal hərbi əməliyyatlara başlayacağı halda Kreml buna “göz yuma” biler. Yenə də həmin iddiaya görə, burada məqsəd həm də küçələrdə meydən sulayan və Kremlin İrvanda qurduğu oyuncaq hakimiyyəti inqilabla təhdid edən narazı ermənilərə, əslində fərqli yol aramağa başlayan bütün xalqa, o cümlədən də bu prosesi nəzarətinə almağa çələşən Qərb paytaxtlarına quaqburması vermekdir.

Krimin ilhaqi dünyadan reaksiyadan asılı olmayaraq, Putini rus xalqının gözündə qəhrəmana çevirdi və hələ də

ölkədəki ağır siyasi-sosial şərtlərə rəğmən onun reytingi ən yüksəkdir: “Qərbin, həm də Rusiyaya yaxınlaşması səbəbindən sıxışdırıcı rəsmi Bakıya kritik seçeneklər ərefəsi siyasi dəstək lazımdır. Aydınlaşdırı ki, Azərbaycan ordusu hətta cəmi bir rayonu belə qəsəbkər ermənilərdən temizləsə, yaxın illərdə prezident İlham Əliyevə heç bir inqilab, heç bir demokratiya dalğası təhlükəli ola bilmez. Bunun reallaşması üçün Kremlin, sadəcə, mümkün hərbi əməliyyatlara 2-3 gün loyal qalması yetər və Rusiya buna gedəcək”. Son günələr baş verən prosesləri “Yeni Məsusat” a şəhər edən mötəbər mənbə belə söyləyib.

Ermənini öldürdüyü üçün Macarıstanda cəza çəkən Ramil Səfərovun məsilsiz bir əməliyyatla qurtuluşu, daha sonra isə öten yaydakı herbi situasiya sübut etdi ki, azərbaycanlılar üçün en mühüm amil Vətən müharibəsi faktoru və ermənilərə kiçik də olsa, vurulan herbi zərbələrdir. Xalqımız taleyi ilə barışmayıb və hətta bu iqtidara kart-balanş verməye de hazırlırdı: getsin, Dağılıq Qarabağ işğaldan azad etməye başlasın...

Bütün gedidət onu göstərir ki, Azərbaycan prezidentinin masasının üstündə, Qarabağ məsələsinin həllində əsas variant kimi nəzərdə tutduğu müharibə ssenariləri var. İddialara görə, prezident İlham Əliyevi son addımı atmaqdan çəkindirən yegane faktor Rusiyadır. İndi bütün məlumatların spektral analizi onu göstərir ki, son aylardakı manevrleri, bəzi hallarda izah ediləcək belə çətin olan siyasi qararları, ən əsası isə Bakının Qərble kəskin qarşidurmaya getməsi bu faktorun aradan qaldırılması üçünmiş. Rusiya Bakının yürütdüyü siyasi kurşa və yönəyişimine Moskva-da Abbas Abbasovun, Bakıda isə Milli Şurancın “başlanı” ilə avans verir. “Polučka” Dağılıq Qarabağın bir, ya da iki rayonunun qaytarılması ilə ödənərsə, heç də pis nəticə sayılmasın...

□ “Yeni Məsusat”

**Yolumuz haradır,
cənab diplomatlar?...**

Hüseyinbala SELIMOV

Bəlkə də diplomatik korpusun bayram günü olmasayıda belə bir yazıya, həm də bu cür gurultulu başlıq müraaciət etməyəcəkdi... Amma düşünürük ki, belə xırda cohdalar də oxucuya nəsə verir, ona görə ki, bir çox hallarda zahiri parlıtmın fonunda xarici siyasetin harada başladığını və haralarda bitdiyini müəyyən etmək və yaxud da ki, çətin olur...

Bu illər ərzində nələr oldu? Mənim yadıma YAP hakimiyətinin ilk illeri düşür. O vaxtlar vəziyyəti AXC-nin bir illik hakimiyət dövrü ilə müqayisə etmək bir dəb idi...

Bu mənədə xarici siyaset də istisna deyildi. Yادına gəlir, o vaxtı nazirlər bir illik hakimiyət dövrünə müraciətlər edir, özlərinin nə qədər fərəsatlı olduğunu göstərməyə çalışırlar... Mən demirəm ki, bu dövr ərzində xarici siyaset yalnız belə müqayisələrden ibarət oldu. Yox, belə deyil. 22 il ərzində hakimiyət nəsə etməli idi və etdi də...

İndi olanları yox, yadda qalanları sadalamağa cəhd edəcəyik. Təbii ki, ölkənin Avropa Şurasına, Təhlükəsizlik Şurasına üzv olması, rus qoşunlarının sonuncu hissələrinin (Qəbələ RLS-dəki kontingentin!) ölkədən çıxarılması yadda qalan hadisələrdəndir...

Amma bu dövr ərzində xarici siyasetin mühüm problemindən biri də Qarabağ problemi olmalı idi. Nə edildi bu istiqamətdə? Nə baş verdi? Təessüf ki, öyünləsi bir şey yoxdur...

O ki qaldı başqa məsələlərə, əslində zaman müəyyən stabillik və diplomatik münasibətlər məcmusu getirməli idi...

Getirdi də. Ona görə də bütün olanların müstəsna olaraq bizim diplomatiyanın sayesində baş verdiyini iddia etmək əbəsdir...

Qarabağ problemine gəldikdə isə, bir nöqtədə ilisib qalmışq. Əslində 22 il ərzində bu hakimiyətin siyaseti Qarabağ probleminin çözülməsi prosesine elə bir yenilik getirə bilmədi-Minsk Qrupu onlardan əvvəl yaranmışdı və bu dövr ərzində yalnız həmsədlərin sayı artırdı...

Deyə bilərlər ki, biz Azərbaycanı BMT TŞ-nin üzvü etdik. Düzdürü! Amma neticəsi nə oldu? Qarabağda heç olmasa bir kənd azad oldumu? Təessüf ki, yox! Biz bunu xüsusi bir tətənə ilə demirik, cünki Qarabağ bizim hamımızın problemidir...

Bir dəfə yazmışdım ki, bir vaxt analar bizim yaxamızdan yapışacaq və soruşacaq: “Bu illər ərzində nə etdiniz, kişilər? Qarabağ problemini də bizim övladlarımıza miras qoydunuzmu?”...

Nə deyəcəyik? Deməyə söz yox... Ona görə də bizə peşə bayramları yaraşır. Ən azı ona görə ki, ham öz peşəsinə yetənce icra etsədi ölkənin problemləri indiki qədər olmazdı, bir az azalardı...

Xarici siyaset də bu qəbildəndir. Onun missiyası diplomatik yollarla ölkənin təhlükəsizliyini təmin etmək, onu tanıtmaq və sevdire bilməkdir...

Bir az əvvələr ərz etdim ki, ölkənin təhlükəsizliyi tam təmin olunmayıb, hələ də Qarabağ kimi bir sinə və göz dağı var...

Ölkəni tanıtmaq sahəsində müəyyən işlər görülüb. Sevdirmək istiqamətində isə nələrə nail olduğunu demək bir az çətindir...

Yəni soruşturma istərdik ki, bu öten müddət ərzində dostlarımızın sayı artıb, yoxsa düşmənlərimizin?..

Bu, ele bir məsələdir ki, onun ölçü cihazı yoxdur. Amma müəyyən göstəricilər tapmaq olar. Məsələn, soruşturma iddi ki, Qarabağ məsələsində bize dəstək olan dövlətlərin və ya təşkilatlarının sayı artıb, yoxsa azalıb?..

Deyə bilərlər ki, diplomatiyanın problemi təkcə Qarabağ deyil. Düzdürü, amma Qarabağ ölkənin bir nömrəli problemidir...

Nə qədər ki, bu problem həll olunmayıb insanlar diplomatlara “Bu vaxta qədər nə etmisiniz?” sualını verməkdən bezməyəcəklər. Həm də haqlı olacaqlar...

Diger problemlər bir o qədər də önem kəsb etmir. Halbuki kəsb edə də bilərdi, əgər ciddi nəticələr olsayıd...

Bəs ciddi nəticə nəyə deyir? Məsələn, Azərbaycanın Avro-Atlantika məkanına integrasiyasını ciddi diplomatik nəticə, hətta xarici siyasetin uğuru saymaq olardı. Amma reallıqda nə var?..

Ölkə faktiki olaraq özünü prioritetlərini dəyişib. Daha nə NATO haqda dərinşən var, nə də Avropa Birliyi haqda... Demirik ki, digər dövlətlər artıq bu məkənadır. Yox, belə deyil. Amma onlar heç olmasa, ölkələrinin Avropa Şurasına üzv olmasından peşiman deyillər! Bizim siyasetçilərimizin, məmər və diplomatlarının çıxışlarında isə açıq-aşkar belə peşmanlıqlı duylular...

Ona görə biz də acizənə şəkildə sizdən soruşturmaq məcburiyyətindəyik: siz bizi hara aparırsınız, cənab diplomatlar?..

"Kredit borcuna görə intihar ciddi siqnalıdır"

Ekspertlər bildirirlər ki, hökumət bu barədə düşünməlidir; faiz qurbanları arta bilər...

"Bərdə rayonunda kredit borcuna görə baş vermiş intihar hadisəsi təkcə bir gəncin faciası deyil, hem də cəmiyyətin mövəud durumu üçün ciddi siqnalıdır". İqtisadçı ekspert Samir Əliyev ölkədə vətəndaşların kredit borcunun kritikliyinə diqqət çəkərək bu barədə bildirib. Onun sözlərinə görə, bu, ilk belə hal deyil və təessüf ki, sonuncu da olmayıcaq.

"Intihara getirib çıxaran çox amilləri sadalamaq olar: kredit faizilarının yüksək olması, müştərinin aldadılması, onun həbslə qorxudulması və sair. Hətta müştərinin mesulyiyətsizliyinə nəticəsi kimi də qiymətləndirmək olar. Ancaq motiv aydındır - kredit borcunu qaytarmaq mümkünüs olub və çıxış yolunu intiharda götürüb. İntihar edəni qınayanlar da olacaq, onun halına acıyanlar da", - deyə o qeyd edib.

S.Əliyevin sözlerinə görə, bu hadisədə konkret bankı qatıl qismində görenlər də az olmayacağı: "Təəssüf ki, insanlar istehlak kreditini rifahını yaxşılaşdırmaq üçün deyil, hansısa problemi təcili həll etmək üçün götürürler. Araşdırısaq, məlum olar ki, həmin kredit ya müalicə, ya işə qəbul, ya da kimisə polisden xilas etmək üçün alınır. Əminəm ki, həmin pul heç də maşın və ya soyuducu almaq üçün götürülməyib. Əlimyandıda götürülmüş kreditin nə faiziñə diqqət yetirilir, ne də şərtlərinə. Hər ikisi ödəniş zamanı yada düşür. Onda da fakt qarşısında qalırlar."

S.Əliyev qeyd edib ki, bank sektorunu hazırla insanlarıñ ən çox şikayət etdiyi sahəyə çevrilib: "Banklar kredit şərtlərini istedikləri kimi müyyənəşdirirlər. Müqavilələrdə daha çox öz hüquqlarını qabardırlar. Müştərilərinse öhdəliklərinə geniş yer ayıırlar. Gecikdirilən kreditlərə ağlışımaz cərimələr hesablanır. Məsələ məhkəməyə çatanda da haqsız çıxan vətəndaş olur. Bir tərefdən də kollektorlar əhalinin baş ağrısına çevirilir. Elə bir ailə, elə bir şəxs yoxdur ki, maliyyə sektorunun xidmətlərinə müraciət etməsin. Kimisi gelirinin bir hissəsini banklara əmanət edir, kimisi bankdan bort götürür, üçüncülər isə maşınını və evini siğortalayırlar. Belə məsalların sayını artırmaq da olar. Reallıq odur ki, müştərilərin hüquqları addımbaşı pozulur. Milyonlarla əmanətinin və kredit müştərisinin taleyi havadan asılı vəziyyətdə qalıb. Əhalinin maliyyə savadsızlığından istifadə edilərək onlar aldadılır. Bu halda vətəndaş kimə müraciət edəcəyini, hüquqlarının hansı qurum tərəfindən qorunacağıını bilmir. Düzdür, Mərkəzi Bankın göstərişi ilə bankların nəzdində istehlakıların şikayətini aşdırıan şöbələr yaradılmışa başlayıb. Ancaq şikayətləri aşdırıan müstəqil qurumun olmasına ehtiyac var. Hökumət bu barədə ciddi düşünmeliidir. Getdikcə kredit qurbanları arta bilər".

Hüquqşunas Əkrəm Həsənov isə vəfat etmiş şəxsin kreditinin kim tərəfindən ödənilməli olduğunu diqqət çəkib: "Kredit təşkilatları qanunsuz olaraq vəfat etmiş şəxsin kreditinin ödənilməsini onun ailə üzvlərindən tələb edir. Halbuki hər kəs özüne cavabdehdir. Borclu kreditə görə yalnız öz əmlakı ilə məsuliyyət daşıyır. Əmlakı yoxdursa, kredit ödənilmir və buna görə borcluya qarşı heç bir tədbir görüle bilməz. Heç nədən və heç kəsdən qorxmasın, onu narahat edənləri isə qovsun, polisə müraciət etsin və sair. Təbii, vəfat etmiş borclunun da krediti Mülki Məcəlləyə uyğun olaraq onun əmlakı hesabına ödənilməlidir. Bu əmlak onun vərəsələrinə keçidkə, vərəsələr kredite görə yalnız onlara keçmiş miras həddində məsuliyyət daşıyırlar. Yəni öz əmlakları ilə yox, yalnız miras kimi qalmış əmlakla".

□ RÖYA

Azərbaycan, Kamboça, Ermənistan və Nepal təşkilat üzrə tərəfdəş qismində Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı (ŞET) qoşulurlar. Bunu Rusiya prezidenti Vladimir Putin ŞET dövlət başçıları surasının Ufada keçirilən genişləkli iclasında deyib. Putin deyib ki, bu ölkələr dialoq üzrə tərəfdəş qismində ŞET ailəsinə qoşulurlar.

Azərbaycanın ŞET-də müşahideçi statusu almadıq üçün bu ilin fevralında müraciət etdiyi məlum id. Azərbaycandan başqa, Suriya, Belarus, Ermenistan və Banqladeşin də müşahideçi statusu almadıq üçün müraciət etdiyi faktdır.

Azərbaycana ŞET-də dialoq üzrə tərəfdəş statusu veriləcəyi barede bu ilin aprel ayında Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının katibi Nikolay Patrushev açılışma vermişdi. Rusiya Federasiyası prezidentinin müşaviri, ŞET nümayəndəlinin hazırlanması və təmimi üzrə təşkilat komitəsinin məsul katibi Anton Kobyakov isə deyib ki, təşkilata daxil olmaq üzrə dəqiq qaydaların olduğu 28 sənəd var. ŞET-də daxil olmazdan əvvəl onlara riayət etmek lazımdır.

İyulun 10-da Ufada ŞET, BRICS ölkələrinin və Avrasiya İttifaqının birgə sammiti başlayıb. Sammitdə çıxış edən Serj Sərkisanın ölkəsinin Fars körfəzi vasitəsilə Hind okeanına çıxmama niyyətində danişib. ANS PRESS-in məlumatına görə, Ermenistan prezidenti sammitdə təmsil edilən böyük dövlətləri Ermenistan - İran dəmir yoluğun çəkilişini maliyyələşdirməye çağırıb: "Artıq texniki - iqtisadi əsaslar hazırlanıb, layihə özəl və dövlət əməkdaşlığı üçün açıqdır. Ümid edirəm ki, burada təmsil olunan ölkələrin şirkətləri layihəyə maraq göstərəcək" deyə, erməni prezident müraciət edib. Erməni prezident bu dəmir yolu vasitəsilə Avrasiya İttifaqının Hind okeanına çıxacağını iddia edib. Amma sammit iştirakçıları Serj Sərkisanın bu təklifinə heç bir reaksiya verməyiblər. Ekspertlərə görə, bu iddia gülünc görünür, cünki iqtisadiyyatı dalana dirənmış Ermenistanın isti dənizlərə çıxmama xülyasına görə heç kim çoxmilyardlıq layihəye pul xərcləməz.

Erməni iqtisadçılar Serj Sərkisanın ŞET-də daxil olmaq niyyətinin arxasında Çindən sərmayelər cəlb etmək istəyinin durdunu vurğulayırlar. Yəni məqsəd aydın - Çin biznesmenləri Ermenistanın işsiz kütłədən istifadə edərək İrvanda, Gümrüdə, Vanadzorda "kiçik chinlər" qura bilərlər.

Amma Çin'in de sərmayə qoyuluşu ilə bağlı öz siyaseti var. 2013-cü ilin sentyabr ayında Pekində Ermenistan baş naziri Tigran Sərkisanla görüşmüş Çin'in baş naziri Li Kesian sərmayə qoyuluşlarında məqsədlərinin ölkəsinin istehlak bazlarının artan tələbat-

Azərbaycan üzünü Asiyaya çevirir - gözlenilen gelisme

Ölkəmizin Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatında müşahideçi statusu alması xarici siyasi oriyentasiyاسında ciddi dəyişiklik demək olacaq; Qərblə münasibətlərin indiki gərgin vaxtında Rusiya və Çinin yanında yer almaq cəhdini nəyə hesablanıb?

ni ödəmək olduğunu vurğulayıb. Yəni Ermenistandakı sərmayə qoyuluşları Çin bazarını ucuz istehlak malları ilə təmin etməyə xidmət etməlidir ki, erməni iqtisadçılar bunu mümkünüs sayırlar.

Azərbaycanın ŞET-də müşahideçi statusu alması ölkənin xarici siyasi oriyentasiyاسında ciddi dəyişiklik adəmək olacaq. Bu barədə axar.az-a açıqlamasında po-litoloq Qabil Hüseyinli danişib. Sabiq dövlət müşaviri Azərbaycanın proqrama Dağılıq Qarabağ və bir sıra iqtisadi məsələləri nəzərdə tutaraq müşahidəçi statusu almaq üçün müraciət etdiyi deyib:

"Azərbaycan bu addımla Qərbədən imtina etmediyi, ancaq yeni bir xəttə - Çin biznesmenləri Ermenistanın işsiz kütłədən istifadə edərək İrvanda, Gümrüdə, Vanadzorda "kiçik chinlər" qura bilərlər. Amma Çin'in de sərmayə qoyuluşu ilə bağlı öz siyaseti var. 2013-cü ilin sentyabr ayında Pekində Ermenistan baş naziri Tigran Sərkisanla görüşmuş Çin'in baş naziri Li Kesian sərmayə qoyuluşlarında məqsədlərinin ölkəsinin istehlak bazlarının artan tələbat-

qoşulub. Çox güman ki, qarşida duran əsas məsələ Dağılıq Qarabağ problemdir. Ən azından, yeddi rayonun işğaldan azad olunması məsələsinin aktivleşəcəyini güman etmək olar. Azərbaycanın bu qurumla əməkdaşlığı Rusiya-ya doğru atılan böyük bir adımdır. Qarşı tərefdən də Azərbaycana doğru eyni addımlın atılması gözəlmək mümkündür. Bu da Azərbaycan üçün heyati əhəmiyyəti malik Qarabağ problemində statusus-kvonun deyisilmesi və işğal olunmuş torpaqlarımızın azad olunması məsələsidir".

Moskva və Pekinin liderlik etdiyi Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının təməli 1996-ci ilde qoşulub. Çin, Rusiya, Qazaxstan, Qırğızistan və Tacikistan arasında sərhəd təhlükəsizliyinin təmin olunması və birgə əməkdaşlıq məqsədile yaradılan təşkilat 2001-ci ilde qədər "Şanxay beşliyi" kimi tanınır. Həmin il Özbəkistanın da təşkilatda üzv qəbul olunması ilə "Şanxay beşliyi" adı tarixə qovuşdu. Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı 2001-ci ildə təşkilatlanmış bir sisteme sahib olaraq beynəlxalq münasibətlər sistemi-

mədə müyyən nüfuz qazanmış təşkilata çevrildi. Hazırda təşkilatın üzvləri Rusiya, Çin, Qazaxstan, Qırğızistan və Özbəkistandır. Mongolustan, Hindistan, İran, Pakistan və Əfqanistana müşahideçi statusu, Belarus, Sri-Lanka və Türkiyəyə isə dialoq üzrə tərəfdəş statusu verilib.

Ufa sammitində Asyanın iki nəhəng dövləti İran və Pakistanın ŞET-ə qoşulması ilə bağlı prosedurun başlanacağı planlaşdırıldı. Amma ŞET-in tədbirində iştirak edən İran prezidenti Həsən Ruhani Ufanı tədbirin bitməsindən bir neçə saat əvvəl tərk edib. Məlum olub ki, İran hełə də əvvəlki statusunda qalır. Ruhanının tədbiri yarımcı tərk etməsi ilə bağlı iddiaları isə Kreml matbuat katibi Dmitriy Peskov tezib edib. Məlumatlara görə, İranın ŞET-ə üzvlüyü məsələsinin bu ölkəyə Qərbin iqtisadi sanksiyalarının ləğvindən sonra baxılacağı daha məqsədəyən hesab edilir.

Təşkilatın ən faal və əhəmiyyətli fealiyyətləri iqtisadi sahədədir. Ortaq İayihələrin maliyyələşdirilməsi üçün ŞET ortaç "Interbank" da yaradıb. Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin əhatə etdiyi 37 milyon kilometr məsafə ümumiyyətdə Avrasiya regionunun 74 faizini təşkil edir. Təşkilata üzv ölkələrin əhali sayı 2,7 milyard nəfər təşkil edir ki, bu da dünyada əhalisinin 40 faizi deməkdir. Qərbin iqtisadi sanksiyaların dan sonra Rusiya Çinlə iqtisadi sahədə əlaqələrini daha da genişləndirib.

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına liderlik edən Rusiya və Çin sözə təmsil etdiyi qurumun Qərbe qarşı yönelik bir təşkilat olmadığını bildirələr də, lakin Moskva və Pekinin emallarında bu özünü bürüze vermır. Xüsusilə təşkilatın hərbi qüvvələrinin yarılmışını bunu deməye əsas verir. ŞET-in bir neçə ortaç hərbi təlimləri de olub. ABŞ bir neçə dəfə açıq şəkildə ŞET-in anti-Amerika mövqeyindən narahat olduğunu bəyan edib. Məşhur amerikalı ekspert Ariel Koen ŞET ilk qurulanda Vaşington rəsmilərinin buna əhəmiyyət vermədiklərini, ancaq təşkilatın inkişafı onların bu düşüncələrinin səhv olduğunu göstərdiyini deyib.

□ "Yeni Müsavat"

Yunanıstanda 2011-ci ildən iqtisadi böhran getdikcə dərinleşir. Tsipras hökuməti de artıq ölkə iqtisadiyyatının iflas etməsi sığnalarını verir. 321 milyard avro xarici borcu olan dövlətin sonnaya fealiyyəti de iflic vəziyyətdədir. Hökumət yalnız turizm sektorunu ilə ölkəni böhrandan xilas etməyə çalışır.

Və elə gün olmur ki, dünyaya xəbərlərində Yunanistanın baş naziri Aleksis Tsiprasın açıqlamaları, çözüm paketləri gündəmə gəlməsin. Keçirilən görüşlər, çıxış yolu qərarları, referendum...Dünya artıq bu gənc adamdan danışır, onun hər addımını müzakirə edir. "Yeni Müsavat" da qısa müddət ərzində dünyanın gündəmənə gəlmüş baş nazırı bağılı bilinməyənləri üzə çıxarı.

Kimdir bu Tsipras? Keçmiş, özəl həyatı, təhsili, bir sözə, A-dan Z-yə qədər baş nazır...

Aleksis Tsipras orta məktəbi Abelokopide bitirib. Mühəndis təhsilini ise Afina Texniki Universitetində alıb, oranda 2000-ci ildə bitirib. Şəhər və regional planlaşdırma üzrə aspirantura təhsili alıb. Tıkinli sektorunda mühəndis kimi çalışıb. Afinanın yenidənqurması ilə bağlı çoxlu sayıda layihə və məqalənin müəllifi dir. Məktəb illərində etibarən ictimai həyatda aktiv olub. 1980-ci ildə Yunanistan Kommunist Partiyasının sıralarına qoşulub. Aktivliyinin pik həddinə isə 1990-1991-ci illərdə çatıb. Hətta zamanında təhsil nazırının bu və ya digər qərarlarına ciddi etiraz edib. Həmin vaxt etiraz edən məktəblı və tələbələrin nümayəndəsi kimi televiziya verilişlərinə çağırılıb, nazir Vasilis Kontriqianopoulosa efridən öz etirazlarını çatdırıb.

Məhz tələbəlik illərində tanınmış aktivist, Tələbə Həmkarlar İttifaqının üzvü, eləcə də Politexnik Universiteti Tələbə Komitəsinin fəllarından olub. 1995-1997-ci illərdə Yunanistan Milli Tələbə Komissiyasının üzvü olub. 1999-cu ilin mayında "Sinaspizmos Gəncləri" partiyasının siyasi katibi seçilib və bu fəaliyyətini 2003-cü ilin noyabrına qədər davam etdirib. Tsipras özü "Sinaspizmos"un sol qoluna məxsus olsa da, təmsil etdiyi vəzifəsinin öhdəsindən tam gəlib və gənclər üzrə işin öhdəsində layiqincə gəlib. O, eyni zamanda Yunanistan sosial forumu və neolibirel qloballaşmanın həzırlıq işlərində de aktiv iştirak edib.

2007-ci ilin 27 noyabrında "Sinaspizmos"un sədri Aleksos Alavanos növbəti dönmə üçün seçimlərdə iştirak etməyəcəyini açıqlayanda, Aleksis Tsipras 10 fevral 2008-ci ildə onun yerinə seçilib. O,

səsvermədə iştirak edənlərin 70.41 faizinin (840 nəfərin) səsini qazanaraq sədr seçilib. Onu 28.67 faizle (342 səs) Fotisa Kuvelis təqib edib və ikinci yerde qərarlaşıb.

Bununla da 33 yaşlı Tsipras Yunanistan tarixində ən genç partiya lideri olaraq tariixe keçib. 6 iyun 2010-cu ildə, yenidən 1038 səsdən 785-ni yiğaraq partiya sədri

iki oğlu var - kiçiyinin adı Ernestodur. Ailə bu adı Çe Gevaranın şərfinə qoyub. Tsipras özü qızığın azarkeşdir ve "Panatinaikos" komandasına azarkeşlik edir.

Tsipras son olaraq ölkədə yaranmış son vəziyyətə münasibət bildirib.

"Son 5 ayda ölkəmdə baş verənlərin məsuliyyəti mənim və başçılıq etdiyim hökü-

münasibətlərin getdikce pisləşməkdə olduğu bir vaxtda Almaniya başçısını facebook-daki dostları siyahısından çıxarıb. Deyilənlərə görə, bu xəber Merkeli son dərəcə qəzəbləndirib və öz qarşılıqlı "dostluqdan çıxmama" əməliyyatına Tsiprasa son dərəcə təhqirəmiz post eləvə edib, onu əfel və fərsiz adlandırıb, belə bir şəxsi heç

Ən gənc partiya lideriyyindən baş nazır kursusuna qədər...

Yunanıstanın baş naziri Aleksis Tsipras barədə bilmədiklərimiz; ölkəni ciyində daşmaq istəyən adamın üzərində başqa hansı yüksəkler var?

Aleksis Tsipras

olub. O, 2009-cu ildə keçirilən seçimlər zamanı partiyasının siyahısı ilə yekdilliklə parlamente seçilib. Tsiprasın rəhbərliyi altında partiya sensasion uğur əldə edib: 2012-ci ildə 16.79 və 26.89 faiz olmaqla, ən qabaqcıl müxalif gücə əvərilib və bu cür tanınıb.

2014-cü ilin 15 mayındakı teledebatlar zamanı Avropa Komissiyası prezidentliyinə namizədlər arasında ən çox tətbiq olunan adı "Müstəqil yunanlar" adlı iqtidar partiyası ilə koalisiyaya gedib. Son nəticədə A.Tsipras özü 2015-ci ilin 26 yanvarında Yunanistanın yeni baş nazırı olub.

Keçək baş nazırın şəxsi həyatına. A.Tsipras Peristere Baziane adlı xanımla evlidir. Elektrik və kompüter texniki üzrə mühəndis olan bu xanımla onlar 1987-ci ildə birgə oxuduqları məktəbdə tanış olublar və birlikdə Yunanistanın Kommunist Gəncləri partiyasına üzv olublar. Onları

mətin üzərindədir. Yunanistan böhran labarotoriyasına döndü. Bu qəbul olunmadı" deyən Tsipras daha sonra bildirib ki, "Avro zonası və Yunanistan üçün çox kritik bir dövr yaşayırıq. Referendumun nəticələri problemin həlli istiqamətindəki fəaliyyətləri daha da artırırdı. Referendumun nəticələri iqtisadi cəhətdən çox ədalətli addımlar atılmasının vacibliyindən xəber verir. Yunan xalqının cesur tərcih Avropa ilə körpüleri yandırmaq mənasına gəlməməlidir".

"Açıqlanan programların heç biri Yunanıstandakı qədər uzun və sərt olmayışdı. İslahat programımızı həyata keçirməkdə davam edəcəyi", deyə Tsipras sözələrini bitirib.

Baş nazirlə bağlı diqqət çəkən daha bir addım isə onun bugündərə Almaniya kansleri Angela Merkelin öz facebook hesabında "unfriend" - "qeyri-dost" etməsidir. Xəber verilir ki, Tsipras Avropa İttifaqının çat verdiyini göstərən bu addımı səherin erkən saatlarında atıb. O, Berlinlə ölkəsi arasında

tanımaq istəmədiyini bildirib.

Bununla belə, Almaniya kansleri son on iki saat ərzində Tsiprasa aži otuz dəfə zəng edib və mesaj göndərib. Baş nazır isə deyib ki, "yunan xalqına belə münasibət" davam edərsə, Merkeli twitter və Instagramdan da bloklamaq lazım gələcək.

Xəber verilir ki, Avropa İttifaqında bu hədələri ciddi qəbul edirlər, belə ki, Yunanistan özünün həyatı ixracat məhsulu olan "pişik balası" portretlərinin eksportundan məhrum edilib.

Bu portretlərə Pravoslav Kilsəsinin pillələrində oturmuş pişik balaları təsvir edilir. Yunanistan bu addımı qeyri-məqbul elan edib.

Tsiprasa cavab olaraq Angela Merkei onu özünün Gropolis və WoW alyanslarından xaric edib.

Təhlilçilər bildirirlər ki, bu addım Yunanistanın kredit borclarına görə yaranmış vəziyyəti daha da gərginləşdirə bilər.

Bu arada Aleksis Tsipras barədə şok iddia yayılıb. "The Times" qəzeti internet səhifəsində yunan baş nazırın həyat yoldaşı Peristera Baziananın Tsiprası hədələməsi barədə xəber yayılıb. Bildirilir ki, sosialist ideologiyaya sahib olan Baziana Beynəlxalq Valyuta Fondu (IMF) ilə razılığa gələcəyi təqdirdə baş nazırı tərk edəcəyi ilə hədələyib.

Gənclik illərində Kommunist Partiyasının üzvü olan Baziananın radikal kommunist olduğunu qeyd edilib.

Xatırladaq ki, cütlüyü 28 ildir birləkədə nikahsız yaşadıqları qeyd olunur. Tsipras və Baziana cütlüyü 1987-ci ildə tanış olublar. O, Berlinlə ölkəsi arasında

□ Sevinc TELMANQIZI

Ekspertdən "İsgəndər" raketləri ilə bağlı həyəcanlı xəbərdarlıq

Elxan Mehtiyev: "Əgər bu tipli silahlar ermənilərə verilərsə, Rusiya Ermənistana eyni səviyyədə Azərbaycanın düşməninə çevriləcək"

Elxan Mehtiyev

"Rusiyadan Ermənistana uzun mənzilli, o cümlədən "İsgəndər" tipli müasir texnologiya məhsulu sayılan ballistik raketlərin satılması haqqında xəbərlər Azərbaycan üçün şok effekti yaradan məsələ olmalı idi. Ermənistana bu tipli raket sistemini alması, özəl olaraq Bakını hədəf almağa və Ermənistana prezidenti Serj Sarkisyanın dediyi kimi, "istenilən çəkənən şəhəri (indiki halda Bakını) ballistik raketlərimizlə Ağdam kimi xarabaya çevirirək" məqsədində xidmət edir".

Siyasi ekspert Elxan Mehtiyev bu fikirləri "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi. Analitikin sözlərinə görə, əgər Rusiya həqiqətən bu silahları İrəvana verirəsə, o zaman Moskva bila vasitə Bakını və Bakıtrafi hərbi və infrastruktur obyektləri darmadağın etmək üçün bu addımı atmış olur. "Bu da o deməkdir ki, Rusiya Ermənistana eyni səviyyədə Azərbaycanın düşmənəne çevrilir. Həmin silahların Ermənistana verilməsi bir neçə neticələrə getirəcək. Bu, ilk növbədə bölgədəki hərbi balansı dramatik dərəcədə ermənilərin xeyrinə dəyişəcək və gedən danişqılarda Azərbaycanı daha zəif duruma salacaq, Azərbaycanın öz torpaqlarını geri almaq yollarını həmisilik bağlayacaq. Buradan belə nəticə çıxır ki, əgər Azərbaycan öz işğal olunmuş ərazilərini azad etməyə cəhd göstərərsə, o zaman respublikanın əhalisinin yanısına yerləşdiyi Bakı şəhəri kütəvi qırğına aparan bombardmanları üzləşəcək".

E.Mehtiyevin sözlərinə görə, son 23 ilin təcrübəsi göstəri ki, ermənilər dinc yolla bu torpaqlardan çıxməq istəmir və əksinə, bu torpaqları məskunlaşdırmaq və ilhaq etmək siyaseti yürüdürlər: "Əgər bu tipli silahlar ermənilərə verilərsə, yuxarıda deyildiyi kimi, torpaqların azad edilməsi və ya işğal edilmiş torpaqların ən yaxşı halda bir hissəsinin geri qaytarılması, yumşaq desək, mümkün olmayacaq. Bu cür strateji dəyişiklik Azərbaycanın dövlət kimi mövcudluğunu da ağır təhlükə altına salacaqdır. Yeni silahların yaratdığı yeni situasiyada işğal olunmuş ərazilər artıq Bakının özü ilə fayda-zərər baxımından təreziye qoyulacaq. Həm düşmən təref, həm vasitəçilər və beynəlxalq birlik Azərbaycan tərefini bu silahlarla birbaşa və dolayı yollarla şəntaj edəcək və Azərbaycan tərefi də əslinə qalsa, onlardan önce bu haqda daha çox düşünəcək. Və neticədə torpaqların azad edilməsi, xalq dili ilə desək, ermənilərin kefincə buraxılacaq. Bu baxımdan, Azərbaycan siyasi rehbərliyi bu məsələnin Rusiya ilə münasibətləri 180 dərəcə dönüs nöqtəsinə çevrə biləcək məsələ olduğunu Rusiya rehbərliyinə ciddiyəti ilə çatdırımlı və onun qarşısını bütün vasitələrə almalıdır. Bu məsələ Rusiya-Azərbaycan münasibətlərini müəyyən edən 1 nömrəli məsələ olmalıdır. Bu, Azərbaycan dövləti üçün ölüm-dirim məsələsidir".

Məsələ ilə bağlı XİN-in mətbuat katibi Hikmət Hacıyevə müraciət etdi. Nazirlik təmsilçisi bildirdi ki, Rusiyanın Ermənistana 200 milyonluq kredit vermesi ilə bağlı mətbuatla verilən açıqlamadan başqa hər hansı münasibət bildirilməyəcək.

"Bizim qəti mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, bu qəbəldən silah-sursat Azərbaycan Respublikasının Ermənistən tərəfindən işğal olunmuş ərazilərində yerləşdirilməməlidir"-deyə, XİN sözcüsü Hikmet Hacıyev silah-sursat alınması və hərbi modernizasiya ilə bağlı Rusiya tərəfindən Ermənistana 200 milyon dollar mebleğində güzəştli kredit ayrılmamasına münasibət bildirən deyib. H. Hacıyevin sözlərinə görə, hazırda bu məsələ Azərbaycan tərəfindən araşdırılır. "İşğal olunmuş ərazilərdə beynəlxalq hüquqa zidd olaraq, bu kimi silah-sursatın yerləşdirilməsi münaqişənin danışqlar yolu ilə həllinə ciddi zərər yetirə bilər", - deyə XİN sözcüsü qeyd edib.

"İskəndər" raketləri ilə bağlı isə XİN-dən hər hansı şərh verilmədi.

□ Cavid TURAN

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

ATƏT

Parlament Assambleyasının
(PA) yay sessiyası başa çatdı.
Azərbaycan nümayəndə heyətinin de qatıldığı toplantıda
yekun bəyannamə qəbul edildi. Bəyannamədə Azərbaycanın
xeyrinə olan bir sıra mühüm məqamlar yer alıb.

Четверг, 09 июля 2015 года

Политика Экономика Мир и мир Общество Право Культура Наука

ЧТО ЗАФИКСИРОВАНО В ХЕЛЬСИНКИ – "БЛЕСТЯЩИЙ ПУНКТ" ИЛИ ПРОВАЛ?

08.07.2015 Марина ГРИГОРЯН просмотры: 360

7 iyunla na zasedanii Parlametnskoy assamblei OBCSE byla priynta rezolyutsiya Obshego komiteta po politicheskim voprosam i bezopasnosti "Bavivayak dkhu Helsinski". Kak soobchil rukovoditel armeniyskoy delegatsii Artaashes Gegamyan, v dokumente est' "blesstjashchiy punkt".

Məsələn, sənədin 4-cü bəndində deyilir ki, ATƏT regionunda həlli uzanan münaqişələrin sülh və danışqlar yolu ilə həlline dair seylər gücləndirilməlidir. Həmçinin orada tehdid və güc tətbiqindən cəkinmeyin, ölkələrin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyü və suverenliyinə hörmətlə yanaşmanın, habelə BMT Nizamnaməsi və "Helsinki Yekun Akti"na hörmət etməyin vacibliyi qeyd olunur: "ATƏT PA bir daha təsdiqləyir ki, ATƏT regionunda həlli uzanan münaqişələrin yoluna qoyulması, onların müəyyən edilmiş çərçivədə, BMT Nizamnaməsi və "Helsinki Yekun Akti"na əsasən sülh yolu ilə həlli istiqamətində irəliləyişin əldə olunması teşkilat üçün prioritət olaraq qalır".

Azərbaycanın xeyrinə olan bu və başqa prinsipial məqamların sənəddə əksini tapması, gözönüldiyi kimi, Ermənistənin ATƏT PA-daki nümayənde heyətinin, başda onun rəhbəri Artashes Gegamyan olmaqla, öz ölkəsində sərt təngidlərə tuş gəlməsinə səbəb olub. Erməni sərhəciler nümayənde heyətini bacarıqsızlıqda, davamlı şəkildə məğlubiyyətə uğramaqda, diplomatik savadsızlıqla qızayıblar.

Həmin təngidi məqalələrdən birinde deyilir ki, 7 iyulda qəbul olunan "Helsinki ruhuna çəgiriş" adlı sənəddə Dağlıq Qarabağ probleminin həlli üçün Ermənistənə sərf edən 3 prinsip eks olunsa da (güc tətbiqindən imtina, ərazi bütövlüyü və xalqların öz müqəddərətinə təyin etmek hüququ), "Təessüf ki, erməni deputatlar yadlarından çıxarıblar ki, azə-

baycanlı deputat, assambleyanın siyasi məsələlər və təhlükəsizlik komitəsinin sədr müavini Azay Quliyevin müəllifi olduğu "ATƏT regionunda dövlətlərətərəsi münasibətlərde Helsinki prinsiplərinə sadıq" adlı daha bir qətnamə hazırlanıb, tənqid yanaşmalı, irad bildirilməli yer qalmayıb. Halbuki Ermənistən nümayəndə heyətinin bu qətnaməyə qarşı çıxməsi üçün yetəri qədər vaxtı olub. Amma bunu bacarmayıblar. Əvvəzdə Qeqamyan Ermənistən deyil, Rusiya maraqlarının bariz müdafiəcisi kimi çıxış edir. Düzdür, strateji müttəfiqi müdafiə etmək lazımdır, amma öz dövletin maraqları ayaq altına atlanan sonra bu müdafiə gülünç görünür".

Erməni analitikin yazısından səfat: "Bu sənəddə isə xalqların öz müqəddərətinə təyin etmə hüququnun dövlətlərin ərazi bütövlüğünün pozulması hesabına və ya suverenliyin, siyasi müstəqilliyin əleyhinə olaraq həyata keçirilməsi yolverilməz hesab edilir. Bu isə ATƏT-in ümumi qəbul olunmuş leksikonu ilə Azərbaycan tərəfinin Dağlıq

Qarabağ probleminin həlline yanaşması ilə eynilik təşkil edir. Bu iflasdır".

Məqalədə daha sonra deyilir ki, "Quliyevin qətnaməsi o qədər mükəmməl hazırlanıb ki, tənqid yanaşmalı, irad bildirilməli yer qalmayıb. Halbuki Ermənistən nümayəndə heyətinin bu qətnaməyə qarşı çıxməsi üçün yetəri qədər vaxtı olub. Amma bunu bacarmayıblar. Əvvəzdə Qeqamyan Ermənistən deyil, Rusiya maraqlarının bariz müdafiəcisi kimi çıxış edir. Düzdür, strateji müttəfiqi müdafiə etmək lazımdır, amma öz dövletin maraqları ayaq altına atlanan sonra bu müdafiə gülünç görünür".

Sonra ümumiyyətlə, bütün Ermənistən nümayəndə heyəti top ateşinə tutulur. Bildirilir ki, bütün nümayəndə heyəti bir Azay Quliyevlə bacarmadılar. Siyasi turizmə gedənlər erməni vergi ödəyicilərinin hesabına kef çekirlər.

Bundan sonra azərbaycanlı deputat müəllifi olduğu qətnamə bənd-bənd izah edilir və bunun Ermənistən müvqeyinə ciddi zərər vurdugu və hətta təhlükə olduğu qeyd edilir. Cündi 19 bənddən ibaret sənəddə doğrudan da Azərbaycan, Gürcüstan, Moldova və Ukraynada mövcud münaqişələrdən ciddi narahatlıq və bu münaqişələrin yalnız beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri, xüsusən de həmin dövlətlərin ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin dəyişilməzliyi prinsipləri əsasında həll edilməsinin vacibliyi vurgulanır.

Bəyannamənin maddələrində habelə münaqişə tərəflərinin BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin yerinə yetirmələrinin zəruriliyi, Azərbaycan, Gürcüstan, Moldova və Ukraynada münaqişələr nəticəsində məcburi kökün düşmüş əhalinin öz evlərinə qeyd-şartsız qaytarılması vacibliyi vurgulanır. "Hər bir dövlətin sərhədlərinin, ərazi bütövlüğünün toxunmazlığı və ərazilərin güc yolu ilə qəsb olunmasının qəbul edilməzliyi" qeyd olunur.

Başqa sözlə, xalqların öz müqəddərətinə təyin etmə hüququnun dövlətlərin ərazi bütövlüğünün pozulması hesabına və ya suverenliyin, siyasi müstəqilliyin əleyhinə olaraq həyata keçirilməsi yolverilməz hesab edilir. Dağlıq Qarabağ probleminin həlli üçün mandat

almış yeganə təşkilat kimi ATƏT-in qəbul elədiyi sonuncu sənəd sözsüz ki, Azərbaycan üçün həm də bu xüsusda əhəmiyyət daşıyır.

***

Beləliklə, ATƏT PA-da qəbul edilən yekun sənəddə Azərbaycanın işgal altındakı Dağlıq Qarabağ və ətraf bölgələrə bağlı əksini tapan məqamlar, problemin həlli ilə ilgili fiksə edilən yeni (əslində əvvəlki) yanaşma tərzi ümumən məqbul sayla bilər və danişqılarda əlbəttə ki, rəsmi Bakının manevr imkanlarını artırır. Azərbaycan tərəfi məhz həmin sənədə, xüsusən də "heç

Qarabağ məsəlesi ATƏT-in

yeni sənədində - nə dəyişdi?

Azay Quliyevin müəllifi olduğu qətnamə Ermənistəni qarışdırırdı; ATƏT PA-nın yekun bəyannaməsi vəsítəcilərin Bakıya sırimaq istədiyi öz müqəddərətini təyin etmə prinsipindən həmişəlik imtina imkanı yaradır, ermənilər narahatdır...

Sterliqovun konfransına qatılacaq jurnalistlər “arzuolunmaz şəxslər” siyahısında

KİV nümayəndələrinin yandaları üçün nəzerde tutulmuş akreditasiya qaydalarının kobud şəkildə pozulmasıdır. Qanunsuz səfər həyata keçirildiyi təqdirdə, bu kimi KİV nümayəndələri "arzuolunmaz şəxslər" siyahısına daxil ediləcəklər".

Lyubov Kazarnovskaya və Qerman Sterliqovun adları Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) tərəfindən tərtib olunan arzuolunmaz şəxslər siyahısına daxil edilib. Bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev məlumat verib (azvision.az).

O bildirib ki, ziddiyətli bi-qrafisiyasi olan Qerman Sterliqov Azərbaycanın Ermənistən tərəfindən işgal olunmuş ərazilərinə getməzdən əvvəl işgal olunmuş ərazilərin Ermənistən bank sistemi ilə əlaqəli şəkilde şirkət pulların yuyulması və digər kriminal fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi üçün münbət məkan olduğunu yegan ki, bilməmiş deyildi: "Etnik və dini əsasda təfriqət baxışları ilə fərqlişen Sterliqovun işgal altında olan tarixi Azərbaycan şəhəri olan Şuşada "insani dəyərlər" dən danişması heç bir mənəvi, etik və hüquqi çərçivəyə siğmir. "İnsani dəyərlər" dən da-

nışan şəxs bu ərazilərdən bir milyondan artıq azərbaycanlıların faşizm ideologiyasına xas qanlı etnik təmizləmə nəticəsində Ermənistən tərəfindən didərgin salındığını heç olmaşa anlamalıdır".

Bəyanatda daha sonra deyilir: "Sterliqovun işgal olunmuş ərazilərdə mətbuat konfransı keçirmək barədə təxribatçı açıqlaması bu şəxsin və elbir olduğu qondarma kriminal rejimin uğursuz "özü-nürekləm" cəhdindən başqa bir şey deyil. KİV nümayəndələrini bu təxribata uyma-maq və işgal olunmuş ərazilərə qanunsuz səfərdən yayın-maq barədə xəberdar edirik.

"Siz təsəvvür edirsinizmi insanlar ucuz qiymətə Gürcüstənən hansı təyyarələr uçurlar? Bizim aviasiya şirkətlərinin təqdim etdiyi xidmətləri onlarla müqayisə edə bilmərem. Bu, reallıqdır. Hər bazarın öz qiyməti və xidmət səviyyəsi var. Əlbəttə, mən də arzu edərdim ki, aviaibletlərin qiymətləri daha ucuz olsun. Mənim ailəm də, dostlarım da xaricə uçurlar. Amma qiymətləri bazar tənzimləyir".

APA-nın məlumatına görə, bu sözü Azərbaycanın mədəniyyət və turizm naziri **Əbülfəz Qarayev** deyib.

Nazir Azərbaycandan başqa ölkələrə çarter uçuşlarının da təşkil olunduğunu söyləyib: "Məsələn, yay mövsümündə Monteneqro və Macaristana reyslər təşkil edilir. Çarter reyslərinin qiyməti dəha ucuzdur, nəinki standart qiymətlər. Yəqin ki, Gürcüstan və Rusiyada da ucuz paket təklif edən uçuşlar var. Aviasirkətlərin rəqəmləri müəyyən xərclərin üzərində qurulur. Azərbaycan aviasiya şirkəti regionda aparıcı şirkətdir. Onun xərclədiyi vəsait insanlar tərəfindən kompensasiya olunmalıdır. Azərbaycanda da turizm və aviasiya şirkətləri birgə çarter uçuşları təşkil etməyi nəzərdə tuturlar. Həmin uçuşlarda qiymətlər daha ucuz olacaq".

Azərbaycanda aviaiblet qiymətlərinin havada "uçması" ilə bağlı "Yeni Müsavat" dəfələrlə yazılıb. Son olaraq Novruz bayramı ərefəsində bu astronomik qiymətlər vətəndaşların diqqətini çəkdi. Çünkü müqayisəli təhlil göstərdi ki, AZAL-in

monopolistliyi bu sahədə ciddi problemlərin yaranmasına səbəb olur.

Novruz bayramı ərefəsində Bakı-İstanbul-Bakı reysi 600 avro olur. Təxminən eyni məsafə olan Tiflis-İstanbul-Tiflis isə 200 avrodur. Bakıdan Kişyevə ucan reyslərde qiymətlər 450-600 avro olur. Ukrayna Hava Yollarının eyni məsafədə olan digər ölkələrə ucan qiyməti 200 avro cıvarındadır.

Hərçənd ki, bu narazılıqları bağlı AZAL mövqeyini açıqlayıb. Qurumdan bildirilib ki, şirkət birmənalı şəkildə qiymət artımına yol verməyib. Şirkət rəsmisi eyni zamanda xarici aviasirkətlərin eyni istiqamətli uçuşlarının daha ucuz olması iddialarını da təkzib edib. Açıqlamaya diqqət: "Türkiyə Hava Yolları da eyni qiymətə uçaq, biz də eyni qiymətə uçaq. Necə onlar bizdən ucuz ola bilər?" British Airways" aviasirkəti də Londona eyni qiymətə uçaq, biz də eyni qiymətə uçaq. Deyirsiniz ki, vətəndaşlar Gürcüstan üzərində uçmağa üstünlük verirlər. Ancaq bizim təyyarələr onlardan keyfiyyətli, komfortlu, servisimiz yüksək-

Nazir də bilet qiymətlərinən

narazıdır...

Əbülfəz Qarayev "qiymətləri bazar tənzimləyir" deyir, faktlar isə...

dir, uçuşlarımız təhlükəsizdir. Həmin şirkətlər bir vafli, bir də limonad verirlər, biz isə xüsusi yeməklər veririk. "Air Baltik" aviasirkəti daha ucuz qiymətə uçaq, digər şirkətlər isə ondan iki dəfə baha uçaq. Ancaq

kan suyu belə pulla verirlər. Bizdə isə istənilən içki servis olunur. Qiymət fərqi xidmətin keyfiyyətinə görədir, bizim bütün təyyarələrimiz hamısı təzədir".

İqtisadçı ekspertlərin analizlərində isə qeyd olunur

ki, biletlerin qiymətinin bahalı olması AZAL-in bazardakı monopolist mövqeyindən qaynaqlanır. Belə ki, hava yolları vasitəsilə sərnişin daşınması ilə məşğul olan "Turan Air" şirkəti 2013-cü ildə fealiyyətini dayandırıb. Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınmasında özəl sektor bir şirkət - "Silk Way Business Aviation" MMC təmsil edir. Bu şirkətin bazarda payı çox cüzdirdi - sərnişin daşımalarının 0,4 faizi özəl şirkətlərin payına düşüb. Daşımaların 99,6 faizini AZAL həyata keçirir və beynəlxalq hava yollarına görə tarifləri də özü müəyyənənlərdir. Bu tariflərin isə heç bir iqtisadi əsaslandırılması yoxdur. Ekspertlər bildirib ki, Azərbaycanda təyyara benzininin qiyməti də aşağı olduğundan bu qiymətlərin nəyə əsaslandığı sədir.

Buna baxmayaraq, şirkət monopolist mövqeyindən istifadə edərək tarifləri orta statistik azərbaycanlılar üçün elçatmaz edib. Avropada, elə Turkeyədə bir çox başqa - birbaşa və dolayı sistemlər fəaliyyət göstərir ki, insanlar dəha asan və daha ucuz biletlər tapa bilənlər. Məsələn, təy-

yarələrin dolma nisbəti 60 fətih qədərdirsə, uçuşa 6-7 saat qalmış qiymətlərde kəskin endirimlərə gedirlər. Saytlar vasitəsilə onlayn-bilet almaq mümkün olur. Azərbaycanda bu yoxdur. Azərbaycanda standart, qaldırılmış qiymətlər var.

Daha bir fakt. Məhz yuxarıda yazdığımız monopolistin təsirindən Gəncədən İstanbula uçaq həyata keçirən "OnurAir" şirkəti Bakıya buraxılır. "OnurAir"ın saytında Gəncədən İstanbula tek gedişli biletin qiyməti 79 avro olaraq göstərilib. Daha bir təkif isə aviaçusların qiymətinin Tarif Şurası tərəfindən tənzimlənməsidir. Bu şirkət təbii inhsarlar kateqoriyasına daxildir. Ancaq Tarif Şurası yalnız daxili uçuşların tənzimlənməsini öz üzərinə götürüb. Bu halda AZAL-in mövsümi amillərə bağlı qiymətləri qaldırması hallarına son qoya bilər. Əslində xarici təcrübədə mövsümərələrde qiymətlərin ucuzalaşması tendensiyası var. Çünkü mövsümlərde sərnişin daşınması kəskin artır. Bu, aviasirkətlərin gəlirlərinin kəskin artımı deməkdir.

□ Sevinc TELMANQIZI

Fərid Hüseyn işdən çıxarılıb, ya özü çıxıb?

Tərcümə Mərkəzinin mətbuat müşavirinin Anarla bağlı yazılarına görə cəzalandırıldığı deyilir; **Fərid Hüseyn:** "Mətbuatdan xahiş edirəm ki, onları deyə bilmədikləri məsələlərə görə açıqlamalarla sixşdırmasınlar..."

Nazirlər Kabinetin Yanında Tərcümə Mərkəzinin direktoru Afaq Məsudla kollektiv arasında yenidən qalmaqla yaşıanıb. AzNews.az xəbər verir ki, A.Məsud daha bir neçə əməkdaşı işdən uzaqlaşdırıb. Onların arasında mətbuat və nəşr məsələləri üzrə müsaviri, şair Fərid Hüseynin də adı var.

Fərid Hüseyn sayta açıqlamasında məlumatı təsdiq edib: "Mən daha orada işləmərəm. Bir müddət önce Tərcümə Mərkəzindən çıxmışam". Ancaq o, işdən çıxarılmasının səbəbi barədə heç nə deməyib. Saytin əldə etdiyi məlumatla görə, onun işdən çıxarılmasının səbəbi yazdığı yazılar və verdiyi açıqlamalar olub: "Bu narazılığın həddi isə onun bir neçə gün önce qafqazinfo saytının rəhbəri Elbrus Ərudun "Anne-annem" kitabı haqda yazısı və lent.az-a verdiyi müsahibəsində AYB sədri Anarla bağlı müsbət fikirlərdən sonra olub".

Mərkəzdən əlavə ediblər ki, onların xoşları gəlməyən insanları tərifləmək prinsiplə-

rine ziddir: "Ona qəti şəkildə tapşırılıb ki, bundan sonra verdiyi açıqlamaları və yazdığı yazıları merkezle mütləq razılaşdırımlarıdır. Bununla razılaşmayan Fərid Hüseyn isə ərizə yazaq tutduğu vəzifədən istefə verib".

Qeyd edək ki, Fərid Hüseynin yerinə Günel Şamilqızının təyin edildiyi deyilir.

Qafqazinfo xəbər verir ki, baş verən hadisə həm də Tərcümə Mərkəzindəki anormal mühiti üzə çıxarıb. Adətən işçilər nəzəret və onların fealiyyətinə senzurənin tətbiq olunması qeyri-yaradıcı sahələrdə baş verir, ədəbiyyat və mədəniyyətlə bağlı sahələr isə daha çox sərbəstliyi ilə seçilir. Belə görünür ki, Afaq Məsud və

onun komandası işdə diktatuvra mühiti yaratmaqla ədəbiyyata öz dəst-xətlərini getirmek isteyirlər. Çünkü bu başqa cür, yeni yaradıcılıqla alınır... Sayt həmcinin yazib ki, Tərcümə Mərkəzi bir müddət əvvəl de qalmaqla gündəmə gəlmüşdi. Belə ki, mərkəzin həftəlik mətbu orqanı olan "Aydın yol" qəzetiňin baş redaktoru Fəxri Uğurlu ərizə verib işdən ayrılmışdı. Onunla berabər qəzetiňin bir qrup əməkdaşı da istefə vermişdi.

Xatırladaq ki, Tərcümə Mərkəzi bir müddət əvvəl de qalmaqla gündəmə gəlmüşdi. Belə ki, mərkəzin həftəlik mətbu orqanı olan "Aydın yol" qəzetiňin baş redaktoru Fəxri Uğurlu ərizə verib işdən ayrılmışdı. Onunla berabər qəzetiňin bir qrup əməkdaşı da istefə

vermişdi. "Yazarin işdən çıxarılmış onun hüquqlarının pozulması deməkdir". Bunu isə aznews.az-a Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, xalq şairi Fikret Qoca Fərid Hüseynin yazısına görə işdən uzaqlaşdırılmasına münasibət bildirək deyib. Onun sözlərinə görə, şair, yazıçı azad insan-

dır: "Onun yazdığını və digər mətbuat orqanında çap etdiyi her hansı yazı kiminə xosuna gəlməye bilər. Sözə görə insanı işdən çıxarmazlar".

Xalq şairi hesab edir ki, əgər bir adam işini bacarmırsa, öhdəsindən gəlmirsə, bu, başqa məsələnin mövzusudur: "Anma Fərid bu gün kimi o təşkilatda işləyibse, deməli, bacarıqlıdır. Bu, despotluqdur".

F.Hüseyin isə "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, işdən öz ərizəsi ilə çıxıb. Buna səbəb isə daha orada işləməyin mümkünsüzlüyü olub: "Ora mənim iş yerim olub, hər kəsə hörmətimi saxlayıram, onlara da, mənə də ugurlar".

F.Hüseyin dedi ki, işdən ayrıılma səbəbi mərkəzin açıqlanmasında deyildiyi kimi, "bacarıqsızlıq" olmayıb: "Ancaq onları da başa düşürem, qəti incimirəm, həqiqəti deyə bilmirlər. Mətbuatdan da xahiş edirəm ki, onları deyə bilmədikləri məsələlərə görə açıqlamalarla sixşdırmasınlar. Bu məsələlərin çox işirdiləməsinin tərəfdarı deyiləm. Həm işdən çıxa bilər. Olan olub... Keçmiş iş yeri, gözəl və məraqlı günlərin yaşandığı bir məkan, bəzi doğma insanların əhatəsi kimi, öz xatirələrimə və o xatirələrin içindəkilərə hörmətime həmişə sadıq qalmağa çalışacağam. Əsas odur ki, harda nə yazmağımdan asılı olmayaraq qəlbimin əleyhinə getməmişəm. Təkrar deyirəm: onlara da, mənə də ugurlar".

□ Sevinc TELMANQIZI

ÜSAVAT

Son səhifə

N 150 (6178) 11 iyul 2015

1.2 milyon yapon gənci otağından bayırı çıxmır

Yaponiyada son il-lərdə minlərlə ev-dən çıxmayan gənc peydə olub. Onlar "hikimori" adlanırlar. Özünü cəmiyyətdən ayıran uşaqlara belə ad qoyulub. Hikimori yaponlarının həyatdan əlini, etəyini çəkib, otaqlarından belə çıxmışdan imtina edən 1.2 milyon yapon gəncinin durumu-na verdiyi addır. Onlar ya evin hamamında, ya mətbəxində, ya da hər hansı bir otağında yaşayır, or-dan bayırı çıxmırlar. Amma bu açıqlanan rəqəm də doğıq deyil. Çünkü hikkəmarilər evlərində gizləndikləri üçün dəqiqlik rəqəm söyləmək mümkün deyil. Bu, hər nə qədər texnikanın yaratdığı bir xəstəlik kimi qiymətləndirilsə də, onun mərkəzində başqa səbəblər dayanır. Əsasən orta təbəqəli ailələrin oğlan uşaqlarında meydana gələn bu hali bəsit bir təbəllik adlandırmaq ol-maz. Uşaqların intiharı, ya da məktəbə getmək istəməyib, evə qapanmasına, təhsil sistemindəki imtahanıçılığı, ağır rəqabət və ailələrin dörsər-le bağlı onlara tezyiqini səbəb kimi göstərirler. Gənclər texnika ilə maraqlanaraq, özünü sosial çevrəye kildileyir. Kom-püter ekranı ilə virtual dünyada özünə ünsiyyət qurur. Bu eləqədə bir sə-viyyəyə çatır ki, artıq in-san bütün ehtiyaclarını öz otağında qarşılıyor. Yeməyini ailəsi ilə yemir, otağında həm yeyir, həm yatır, həm də kompüte-rindən ayrılmır. Hətta xəstəlik o qədər ciddi sə-viyyəyə çatır ki, gənc ayaqyolu ehtiyacını belə öz otağında qarşılıyor.

Fransada Polislerin Həmkarlar İttifaqı polisin saqqal saxlaması və tatuirovka vurdurması ilə bağlı icazəyə nail olub. Bu barədə lenta.ru saytı xəber verib. "The Local" a istinadən yılanın xəbərdə bildirilib ki, sözügedən mövzu ilə bağlı müzakirələr iki ilə yaxın davam edib. Daha öncə polisin xarici görünüşü ilə bağlı məsələ 1974-cü ildə qəbul olunmuş qaydalarla əsasən tənzimləndirdi. Belə ki, polisin saqqal uzatması üçün tibbi arayış gətirməsi lazımdır. Həmin arayışda bu məsələ həkimlər tərefindən ciddi şəkildə əsaslandırılmalıdır idi.

"Əgər biz polislərin xalqa yaxın olmasının istəyiriksem, o zaman 1974-cü ildə qəbul edilmiş qaydalarla dəyişməli, yeniləməliyik". Bunu da Həmkarlar İttifaqının sədri Iv Lefevre deyib. Am-

ma qaydalarda qeyd edilib ki, saqqal səliqəli və baxımlı olmalı, hansısa sursatın daşınmasına maneçilik törətməmelidir.

Turistlər pul verir, suriyalı uşaqlar dənizə hoppanır

Türkiyədən maraqlı kadrlarla ayrılmak istəyən xarici turistlər suriyalı uşaqlardan pul karşılığında dənizə hoppanmalarını təklif edirlər. Təbii ki, bu zaman da maraqlı kadrlar çekirlər. Ercun Ömər, Məhəmməd Əli və Abdulla Hüseyn Suriyadakı müharibədən qaçaraq Türkiyəyə sığınan üç ailənin onlarla uşağından, sadəcə, üçdür. 14, 11 və 13 yaşlarında olan üç uşağı digər suriyalı uşaqlardan ayıran özəllikləri isə şəkil çəkmək istəyən xarici turistlər üçün modellik etmələridir. Turistlər bu üç uşaqdan, Qalata Körpüsü başında olmaqla müxtəlif sahilərdən dənizə hoppanmalarını tələb edirlər. Dəniz nəqliyyatı, baryerlər və qayalıqlar kimi təhlükələrə fikir vermədən özlərini suya atan suriyalı uşaqlar gün ərzində 5-15 manat qazanırlar. Ətrafdakı insanlar isə uşaqların bu cür istismarından narahat olsalar da, işin sonunda pul qazandıqları üçün uşaqlar bu vəziyyətdən olduqca razı görünürülər. Uşaqlar bu pulları daha sonra ev kirayəsi və yemek üçün istifadə edirlər.

Bundan başqa, irqçi, siyasi, dini, xenofob xarakterli tatuirovkaların vurdurulması da qadağandır.

Aldığı taburetkə sindi, firmadan 350 min dollar tələb edir

Yaponiyada bir restoran sahibi iri mebel firması olan IKEA-nı məhkəməyə verib. İddiaya səbəb firmadan alınan taburetkənin siması olub. Son nəticədə isə həmin taburetkədə oturan Osak şəhər sakini-nin barmağı simb. Restoran mebel firmasından 350 min dollar maddi təzminat tələb edib. 43 yaşlı restoran sahibi deyib ki, sözügedən firmadan 24 ədəd, hündürlüyü vint vasitəsilə tənzimlənən bar taburetkəsi alıb. Alinan dan bir neçə gün sonra yaponiyalı bu stulları yoxlamaq istəyəndə isə məlum olub ki, oturan kimi o taburetkalar qəfildən 10 santimetr aşağı düşür. Restoran sahibi müvazinətini itirə-rək qəfil yera yixılıb və sağ əlinin böyük barmağını yaralayıb. Restoran sahibi həzirdə həmin barmağını tərəpə bilmir. Firma isə iddia edir ki, taburetkənin üstündə 100 kilodan ağır adamlar otura bilməz və restoran sahibi ağır adam olub. Amma fakt restoran sahibinin 98 kilo çəkisinin olmasıdır.

QOÇ - Yalnız saat 12-14 arası gərgin keçə bilər. Qalan saatlarda iştirakçı olduğunuz bütün proseslər zövqünüzle vəhdət təşkil edəcək. Axşama yaxın sevindirici xəbərlər eşidəcəksiniz.

Qoroskop
(11 iyul)
Səbuhi Rəhimli

BUĞA - Bir neçə amillə rastlaşacaqsınız ki, bu da saat 15-ə qədər ovqatınızda mənfi çalarlar yaradacaq. Odur ki, maksimal səbr nümayiş etdirməlisiniz. Bu gün çox pul xərcləməyin.

ƏKİZLƏR - Fəaliyyət sahəsində müəyyən irəliləyişlərə nail olmaq üçün ulduzlar sizə şans yaradacaq. İkitərəflı sövdələşmələrin uğurlu olacağını nəzərə alıb aktivliyinizi artırın.

XƏRÇƏNG - Maraqlı hadisələrin iştirakçı-sı olacaqsınız. Bu enerjini xeyirxah işlərə yönəltməyə çalışın. Çünkü indi savab qazanmaq qarşısında bağlı qalan qapıların açılmasına zəmin yaradacaq.

ŞİR - Sizə qarşı qərəzli çıxışlar gözlənilir. Əgər bədxah adamlarla baş-başa gəlmək arzusunda deyilsinizsə, onda belələrindən vaxtında uzaqlaşın. İmkən olsa, nahardan sonra uzaq səfərə çıxın.

QIZ - Götü qubbəsi şəxsi işlərinizdə böyük dönüş yaranacağından xəber verir. Perspektivlərinizi reallaşdırmağa can atın. Yalançı həmkarlarınızdan uzaqlaşmağa çalışın.

TƏRƏZİ - Günün əsas hissəsinə maraqlı tərzdə başa vuracaqsınız. Amma yaxşı olar ki, nahardan sonra işə ara verib bir qədər istirahətə alıdə olasıınız. Spiritli içkidən, duzlu qidadan uzaq olun.

ƏQRƏB - Neçə müddətdən bəri ləng inkişaf edən maliyyə işləriniz bu gündən başlayaraq qaydasına düşəcək. Bu istiqamətdə sizə kənardan da dəstək olacaq. Axşam qonaq getməyə dəyər.

OXATAN - Təessüf ki, bu təqvim bürcünüz üçün hansı uğur vəd etmir. Bu səbəbdən də əsas diqqətinizi səhhət və mənzilli bağlı problemlərin həllinə yönəltməlisiniz. Qeybet və yalandan uzaq olun.

ÖGLAQ - Saat 13-ə qədər vaxtınızı qalmalıqsız başa vura bilsəniz, sonrakı müddətdə hər hansı probleminiz olmayıcaq. Şəxsi bütçənizi artırmaq üçün münbit şəraitdən bəhrələnin.

SUTÖKƏN - Maliyyə məsələlərində çətinliyiniz olsa da, qarşılıqlı münasibətlər zəminində işləriniz qaydasında gedəcək. Aile-sevgi münasibətləri isə daha romantik müstəviyə keçəcək.

BALIQLAR - Ulduzlar yəhi və sevindirici hadisələrin iştirakçısına çevriləcəyinidən xəber verir. Bu siyahıya işgūzar əlaqələr və tanışlıqlar da aiddir. Amma riskdən uzaq olmalısınız.

Unutmayın, Tanrı uledzlərdən daha yüksəkdə durur!

Google-dən unudulmalarını xahiş edirlər

Google şirkətinin "unudulma haqqı"ndan istifadə etmək istəyən on minlərlə vətəndaş sirkətə müraciət edib. Son olaraq müraciət edənlərin sayı 145 min nəfərdir. "Unudulma haqqı" eslinde insanların google-noticələrindən adları silinməsi tələbini ehtiva edir. Google bu günə qədər daxil olan teleblərin 41.8 faizini həyata keçirib. Müraciət edənlərin ümumi statistikası göstərir ki, bu sahədə Fransa birinci yerdədir (29 min 10 nəfər). İkinci sıradə 25 min 78 tələbə Almaniya dayanır. "Unudulma haqqı"nın detallarına golincə, insanlar özləri barədə məlumatları ancaq google-nin axtarıcı-noticələrindən sildirə bilirlər, ümumən həmin sohifələri sildirə bilirlər. Türkiyə və Azərbaycan Avropanı üzvə olmadığı üçün bu xidmətdən faydalana bilməz.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmışdır.
Müəlliflər redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cı mahallə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elşad MƏMMƏDLİ

Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.300